

Vanhan Porvoon asukkaiden näkemyksiä Vanhan Porvoon kehittä- misestä

Anna-Leena Mäki

Matkailun koulutusohjelma

<p>Tekijät Anna-Leena Mäki</p>	<p>Ryhmä</p>
<p>Opinnäytetyön nimi Vanhan Porvoon asukkaiden näkemyksiä Vanhan Porvoon kehittämisestä</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 58+2</p>
<p>Ohjaajat Tarja Kantola ja Jarmo Ritalahti</p>	
<p>Tämä opinnäytetyö on Itä-Uudenmaan Matkailualan Oppimisverkostossa toimivan Vanhan Porvoon kehittämishankkeen VIVA Porvoo-Borgån toimeksianto. Hankkeessa on toimintaperiaatteena moniääninen yhteiskehittely, jonka ideaa myös tässä työssä tavoitellaan. Tarkoituksena on saada asukkaiden äänet mukaan Vanhan Porvoon kehittämishankkeeseen ja siinä jo mukana olevien toimijoiden kanssa käytävään vuoropuheluun. Tavoitteena on näin tuottaa uutta tietoa VIVA Porvoo-Borgå hankkeelle Vanhan Porvoon kehittämiseksi.</p> <p>Opinnäytetyössä tutkitaan Vanhan Porvoon asukkaiden toiveita, odotuksia ja ideoita Vanhan Porvoon kehittämiseksi sekä elävöittämiseksi. Työssä tutkitaan myös miten saada useampia asukkaita mukaan sekä miten heidät saisi aktiivisemmin mukaan kehittämistyöhön. Tutkimustavoitteena oli lisäksi löytää sellaisia vaikuttamisen väyliä, jonka kautta asukkaiden äänet saa kuuluviin.</p> <p>Työn teoriaosuus pohjautuu kaupunkisuunnittelua, kansalaisen vaikuttamisen mahdollisuuksia, eri väestöryhmien elinympäristön tarpeita ja Porvoota yleisesti käsittelevään kirjallisuuteen. Kaupunkisuunnittelun teoriassa esitetään, miten vuonna 2000 käyttöön otettu uusi maankäyttö- ja rakennuslaki parantaa osallisten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Työn alussa esitetään teoriakirjallisuuden valossa moniäänisen yhteiskehittelyn ideaa. Tutkimusmenetelmä oli laadullinen teemahaastattelu ja tutkimuksessa haastattelin kuutta Vanhan Porvoon asukasta. Työ tavoittelee pitkällä aikajänteellä muutosta Vanhan Porvoon kehittämiseksi, joten tutkimusotetta voidaan pitää myös toimintatutkimuksellisenä.</p> <p>Asukkailla oli tutkimuksen tulosten mukaan paljon kehittämisehdotuksia. Osa ehdotuksista oli yksittäisiä ehdotuksia, mutta mukana oli myös runsaasti keskenään samanlaisia ehdotuksia. Eniten keskustelua ja kehittämisajatuksia syntyi paloturvallisuuteen, liikenteeseen, asukaspalveluihin ja asukkaille yhteisten tapahtumien sekä tilaisuuksien järjestämiseen liittyviin seikkoihin. Suurin osa asukkaista uskoo asukas yhdistykseen asukkaiden vaikuttamisen väylänä. Osa haastatelluista oli kuitenkin omaksunut osittain negatiivisen kuvan asukas yhdistyksen toiminnasta, joten sen kuvan muuttamiseksi positiivisemmaksi tarvittaisiin vielä työtä. Aktiivisemmaksi kehittämistoimintaan asukkaita saattaisi saada yhteisten sosiaalisten tilaisuuksien järjestäminen ja vetovoimaiset luennot muun muassa asukas yhdistyksen järjestämänä.</p>	
<p>Asiasanat Vanha Porvoo, asukas, asuinalueen kehittäminen, elävöittäminen</p>	

Degree programme in travel and tourism

<p>Authors Anna-Leena Mäki</p>	<p>Group</p>
<p>The title of thesis How to develop Old Porvoo, viewpoints of local residents</p>	<p>Number of pages and appendices 58+2</p>
<p>Supervisors Tarja Kantola and Jarmo Ritalahti</p>	
<p>This study is an assignment from the VIVA Porvoo-Borgå, a development project for Old Porvoo. VIVA Porvoo-Borgå is a sub-project to Regional Learning Network in the Eastern Uusimaa region. The principle of the project is to work and study in a multivoiced co-configuration. This thesis aims at applying the same principle. The idea was to make the residents of Old Porvoo as active participants in the VIVA Porvoo-Borgå project, and together with the other key actors in the area to produce new knowledge for the VIVA project.</p> <p>The objective was to find out which are the hopes, expectations and ideas of the local residents for developing and enlivening Old Porvoo. This study is also searching for answers how to get more people involved in the development work and how to get them to be more active in the process. In addition, the thesis aims at finding more ways for the inhabitants to be heard.</p> <p>The theory part of this study consists of urban planning, a chapter presenting which are the possibilities of a citizen to influence to things, the needs of different age groups in their living environment and background information on the city of Porvoo. The theory of urban planning includes an introduction to the new law of “land use and construction” which was introduced in the year of 2000. This new law improves the citizens’ chances to affect land use and construction. In the beginning of the study the concept of “multivoiced co-configuration” is presented shortly. The research was made by using qualitative theme interviews of six inhabitants in Old Porvoo. In the long-haul, the study aims to change the ways of developing Old Porvoo. This is why the study can also be seen as applying the action research method.</p> <p>The study revealed that the residents of Old Porvoo had many different development ideas. Most discussions and development ideas related to fire safety, traffic arrangements, resident services, and common events for the residents. The association of the inhabitants of Old Porvoo was seen as a positive key player in the area by most residents. The association could arrange, for example, common events and interesting lectures for the inhabitants.</p>	
<p>Key words Old Porvoo, inhabitant, development of living environment, enlivening</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Vaikuttaminen oman asuinalueen kehittämiseen	4
2.1	Moniäänisen yhteiskehittelyn idea.....	4
2.2	Kaupunkisuunnittelu	5
2.3	Kaupunkien kehittämisen historiaa	7
2.4	Maankäyttö- ja rakennuslaki	9
2.5	Kansalaisen vaikuttamisen mahdollisuudet	11
2.6	Yhdistystoiminta.....	14
2.7	Eri väestöryhmien tarpeet elinympäristössä.....	15
3	Vanha Porvoo	18
3.1	Porvoo	18
3.2	Puutalokaupunki Vanha Porvoo.....	18
3.3	Asukasyhdistystoiminta Vanhassa Porvoossa	21
3.4	Vanha Porvoo haastattelujen valossa	22
3.4.1	Haastateltujen tunnelmointia asumisesta Vanhassa Porvoossa.....	22
3.4.2	Ajatuksia Vanhan Porvoon asukasyhdistyksestä.....	24
3.4.3	Asukkaiden suhtautuminen alueen liikenteeseen.....	26
3.4.4	Asukkaiden suhtautuminen matkailijoihin.....	27
4	Tutkimus asukkaiden näkemyksiin kehittämisestä.....	29
4.1	Tutkimusmenetelmät	29
4.1.1	Toimintatutkimus kvalitatiivisen tutkimuksen lähestymistapana ...	31
4.2	Tutkimuksen empiirinen toteutus.....	32
4.3	Tuloksia kehittämiseen sekä elävöittämiseen	33
4.3.1	Haastattelemani asukkaat	33
4.4	Vanhan Porvoon tulevaisuus.....	45
4.5	Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksiin liittyviä ajatuksia	46
4.6	Vanhan Porvoon alueen kehittämistyöhön liittyviä ajatuksia	48
5	Yhteenveto ja johtopäätökset.....	50
	Lähteet	54
	Liitteet	54

1 Johdanto

Opiskelupaikkakuntani ollessa Porvoo ja matkailu koulutusohjelmani toivoin, että myös opin-
näytetyöni liittyisi Porvooseen ja nimenomaan matkailullisesti merkittävään sekä historiallisesti
rikkaaseen Vanhaan Porvooseen. Halusin opinnäytetyöni kautta antaa jotain takaisin paikka-
kunnalle, jossa olen opiskellut.

Sopiva aihe löytyi toimeksiantona Matkailualan Oppimisverkostolta Itä-Uudellamaalla (OVE).
Tämä opinnäytetyö kytkeytyy oppimisverkoston sisällä toimivaan Vanhan Porvoon kehittä-
mishankkeeseen VIVA Porvoo-Borgå. OVE-hankkeessa omaksuttuna ideana sen toimintatapa
perustuu ”moniäänisen yhteiskehittelyn periaatteeseen.” Itä-Uudenmaan alueen matkailualan
yrittäjien ja eri toimijoiden kanssa vuoropuhelussa tapahtuva yhteissuunnittelun mukainen
kehitystyö on hankkeessa perusideana. Yhteiskehittäminen on tapahtunut hankkeessa toimin-
tatutkimuksen ajatuksella. Yhteiskehittelyn tuloksena OVEssa syntyi muun muassa virtuaali-
nen oppimisfoorumi Tietotori (nykyinen Osaamisfoorumi) paikka, jossa monet eri toimijat
voivat kohdata. Oppimisverkoston ideana on synnyttää erilaisia foorumeita, jotka edistävät
moniäänistä keskustelua eri toimijoiden välillä, sekä rohkaista aluetta jatkuvaan oppimiseen ja
kehittämiseen.

VIVA Porvoo-Borgån Vanhan Porvoon kehittämishankkeen lähtökohtana on myös sama
moniäänisen yhteiskehittelyn (Co-configuration) (Victor & Boynton, 1998) idea.. Hankkeessa
tuotetussa visiossa Vanhaa Porvoota halutaan kehittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mo-
nia eri ääniä kuunnellen. Tutkimukseni lähtökohtana on siis hankkeen moniäänisyyden ja yh-
teiskehittelyn näkökulman jatkaminen sekä uuden kehittämistiedon luominen VIVA Porvoo-
Borgå hankkeelle. Tavoitteenani on selvittää ja ymmärtää, millaisia eri ääniä eli toiveita, ideoita
ja näkemyksiä Vanhan Porvoon asukkailla on Vanhan Porvoon kehittämisen ja elävöittämisen
suhteen. Tavoitteeni on tutkimukseni kautta saada Vanhan Porvoon asukkaat mukaan tasaver-
taisina kumppaneina kehittämishankkeeseen, jossa he voisivat tulevaisuudessa muiden hank-
keen toimijoiden kanssa yhteiskehittelyn menetelmää silmälläpitäen kehittää Vanhaa Porvoota
sekä samalla omaa asuinalueitaan.

VIVA Porvoo-Borgå – hankkeessa on luotu seuraavanlainen visio Vanhan Porvoon kehittämiseksi:

Monipuolinen, yhteistyössä rakennettu, ympärivuotisesti palveleva, historiaansa arvostava, kehittyvä, yhteiskunnallisen keskustelun kohteena oleva, kokonaisvaltaisesti osana Porvoota kehittävä Vanha Porvoo, jossa olennaista on ihmisen kohtaaminen. (VIVA Palaveri 26.9.2006)

VIVA Porvoo-Borgå -hankkeessa mukana olevia toimijoita ovat olleet Vanhassa Porvoossa toimivat pienyrittäjät (5-10), Vanhan Porvoon Kauppiaasyhdistys, Porvoon matkailutoimisto, Porvoon kaupunki, Itä-Uudenmaan liitto ja HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. Yhteistyö Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen kanssa on ollut vasta orastavaa, joten asukkaiden ajatuksia hankkeessa kaivataan. Ajatuksena VIVA Porvoo-Borgå -hankkeessa on mahdollisimman moniääninen Vanha Porvoo niin, että sen kehittämisessä olisi mukana mahdollisimman runsas variaatio alueen eri toimijoita. Siksi hanke tarvitsee liitettäväksi toimintaansa myös asukkaat. Hankkeessa tärkeänä lähtökohtana on myös alueen kestävään kehitykseen ja erityisesti sosiaaliseen kestävään kehitykseen pyrkiminen. Opinnäytetyöni tutkimusongelmana on Vanhan Porvoon asukkaiden toiveiden, odotusten ja ideoiden selvittäminen ja niiden ymmärtäminen Vanhan Porvoon kehitystyötä ja elävöittämistä ajatellen. Tutkimusongelmani toisena tavoitteena on selvittää vastauksia siihen miten saada useampia Vanhan Porvoon asukkaita houkuteltua mukaan kehittämistyöhön ja miten saada heidät aktiivisemmin mukaan toimintaan. Tutkimukseni kautta on tarkoitus löytää sellainen kanava tai tapa, jonka kautta asukkaat saisivat äänensä kuuluviin entistä paremmin. Tutkimuksessa pyrin synnyttämään Vanhan Porvoon asukkaille ja sen kehittäjille tärkeää sekä hyödyllistä informaatiota tulevaisuutta ajatellen. Tutkimukseni on kvalitatiivinen ja tutkimukseni empiirisen osion toteutin suorittamalla teemahaastatteluja, toimintatutkimuksen periaattein, kuudelle Vanhan Porvoon asukkaalle.

Vanhan Porvoon asukkaiden näkemyksiä Vanhan Porvoon kehittämiseen ei ole varsinaisesti tutkittu. Porvoon Vanhan kaupungin yrittäjien ja asukkaiden suhtautumista alueeseen suuntautuvaan matkailuun on tutkittu Porvoon matkailualan oppilaitoksen vuoden 1996 tutkimuksessa. Kauhala ja Söderström selvittävät yrittäjien ja asukkaiden suhtautumista Vanhaan Porvooseen suuntautuvaan matkailuun. He selvittävät lisäksi Vanhan kaupungin vahvuuksia ja vetovoimatekijöitä, matkailun tuomia myönteisiä vaikutuksia ja ongelmia sekä esittelevät parannusehdotuksia. Tutkimuksen he suorittivat kyselylomakkeen muodossa, ja kysely lähetettiin Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen julkaiseman lehden välissä joulukuussa 1995. Kaija ja

Tyykkyläinen ovat tutkineet Vanhan Rauman asukkaiden suhtautumista Vanhan Rauman alueelle suuntautuvaan matkailuun Porvoon matkailualan oppilaitoksen työssä vuodelta 1996.

Erilaisia tutkimuksia asukkaiden näkemyksistä oman asuinalueensa kehittämiseen on tehty runsaastikin. Suomen Ympäristöministeriön toimesta on tehty asukaskysely suomalaisista asuinympäristöistä vuonna 2004 (Asukasbarometri 2004). Asukasbarometri perustuu noin 10 000 asukkaan taajamien asukkailta kerättyyn kyselyaineistoon. Tutkimuksessa selvitetään asuinalueiden toimivuutta ja asumisviihtyvyyttä asukkaiden näkökulmasta. Se antaa yleiskuvan, miten asukkaat viihtyvät ja mitä epäkohtia asuinalueilla on. Tarkastelun kohteena on asuin ympäristön yleinen laatu, asuinalueen palvelut, työpaikat, virkistys- ja ulkoilualueet, liikkuminen, liikenne, häiriöt, turvattomuus sekä sosiaalinen kanssakäyminen ja osallistuminen. Lisäksi tutkimuksessa on selvitetty asukkaiden asumistoiveita. Tutkimus on tarkoitettu uusiksi tulevaisuudessa viiden vuoden välein. Toivosen (2004) opinnäytetyössä ”Kuntalainen osallistujana” pohditaan asukkaiden näkemyksiä osallistumisesta kaupungin suunnitteluun Espoonlahden ja Kaukalahden alueilla. Hän tutkii muun muassa asukkaiden toiveita osallistumiseen ja esimerkiksi sitä millainen suhtautuminen asukkailla on asukasjärjestöihin. Myös omassa tutkimuksessani tutkin millainen suhtautuminen Vanhan Porvoon asukkailla on paikalliseen asukasjärjestöön.

2 Vaikuttaminen oman asuinalueen kehittämiseen

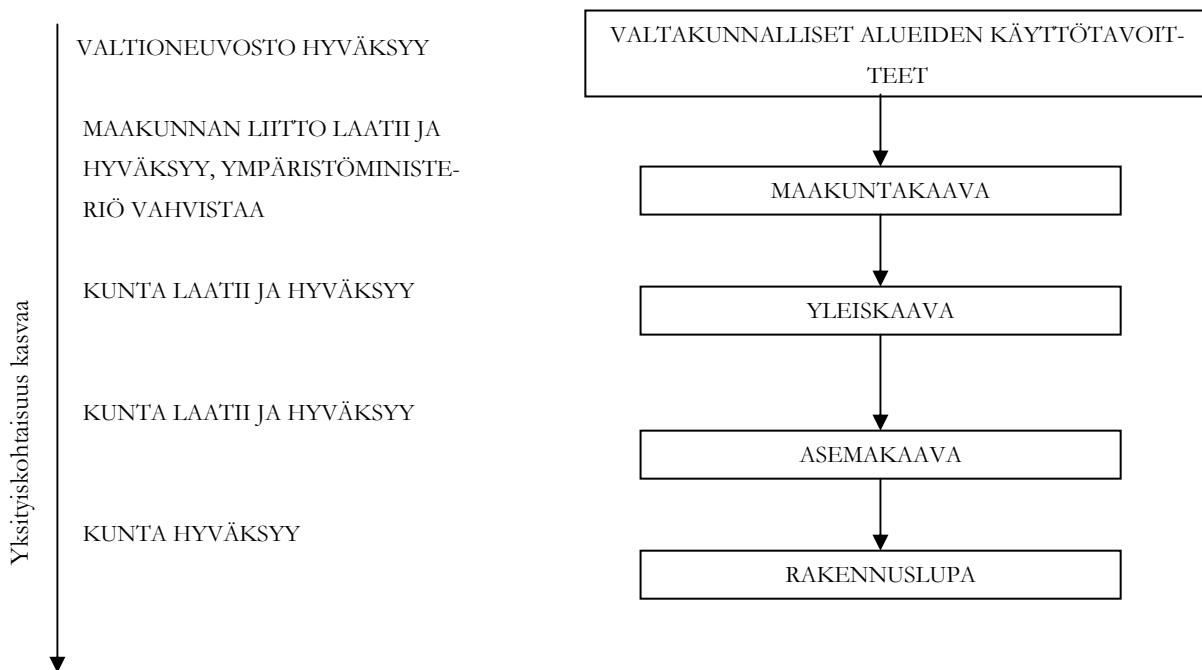
2.1 Moniäänisen yhteiskehittelyn idea

Yhteiskehittelyllä tarkoitetaan esimerkiksi jonkin tuotteen tai palvelun kehittämistä. Kehittäminen tehdään yhdessä tuottajan ja asiakkaan yhteistyössä. Tuotteesta tai palvelusta tulee kehittyneempi silloin kun kehitystyöhön osallistuu mahdollisimman monia eri näkökulmia omaavia henkilöitä. Kehittäminen käydään yleensä puheen muodossa. Victor ja Boynton (1998) mukaan tällaisella yhteiskehittelyn kohteella on pitkä elinkaari ja se ei koskaan tule valmiiksi. Tuote tarvitsee jatkuvaa kehitystyötä sen käyttäjän, tuottajan ja tuotteen itsensä välisenä vuoropuheluna. Esimerkkinä tällaisesta tuotteesta he mainitsevat mutkikkaat tietokoneohjelmistot. (Engeström 2004, 80–81.) Voisin siis sanoa, että esimerkiksi tutkimuksessani tätä tuotteen tai palvelun kehittämistä valmistajan ja käyttäjän aktiivisena yhteistyönä voisi verrata jatkuvaan Vanhan Porvoon kehittämisprosessiin asukkaiden ja muiden eri toimijoiden välillä. Toisena yhteiskehittelyn esimerkkinä on mielestäni VIVA Porvoo-Borgån tavoite kehittää Vanhaa Porvoota jatkumona monen eri toimijan välisessä vuoropuhelussa. OVE-hankkeen loputtuakin pyritään siihen, että kehittämiskäytänteet jäisivät elämään ja kehittymään edelleen (Kantola, Kalliokoski, Lassila & Äyväri 2006, 112).

Ääni syntyy henkilön ollessa tietyssä sosiaalisessa tilanteessa. Ääni on yleensä puhumalla tuotettu ajatus, näkökulma, mielipide tai idea. Siihen, millainen ääni kussakin tilanteessa syntyy, vaikuttavat muut vuorovaikutuksessa mukana olevat henkilöt. Yksilön omaan ääneen vaikuttaa aina myös hänen oma taustansa ja esimerkiksi ammatin tuomat näkökulmat asioihin. Kehittämissuhteissa on oleellista monenlaisten eri äänien kuuleminen. (Engeström 2004, 112–113.) Moniäänisyys tarkoittaa erilaisten äänten joukkoa ja niiden eri variaatioita. Jokaisella ihmisellä on erilaiset taustat, intressit ja näkökulmat, jotka tuottavat moniäänisyyden. Juuri näiden seikkojen myötä äännet ovat toisistaan poikkeavia, joka taas synnyttää ihmisten välille vuoropuhelua ja viestintää. (Engeström 1998, 48.) OVE:ssa pyritään juuri moniäänisyyden vahvistamiseen hankkeessa. Sellaisten tahojen ääniä tulee kuulla, joita ei aiemmin ole kuultu tai jotka eivät ole tulleet kuulluksi. Moniäänisyys ei ole itsestään selvä seikka vaan sen toteutumista tulee tavoitella ja moniäänisyyteen tulee pyrkiä kehittämissuhteissa. (Kantola ym. 2006, 108, 113.) Näin ollen pyrin tutkimuksessani sitomaan erilaisia asukkaiden ääniä mukaan Vanhan Porvoon yhteiskehittelyyn, johon VIVA Porvoo-Borgån hankkeessa pyritään.

2.2 Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu on maankäytön suunnittelua ja kuten Haila toteaa ”maankäytön kontrolloimista.” Kaupunkisuunnittelulla luodaan edellytykset kaupungin kasvulle. Vaikkakin kaupunkisuunnittelussa on tarkoituksena alueen fyysinen suunnittelutyö, se kuitenkin tähtää kaupungin sosiaaliseen toimivuuteen (Barton & Tsourou 2000, 10). Siihen mitä kaupunkirakentamisen käytännöt ovat, on hieman eri käsityksiä eri maissa. Koska maiden maanomistusolot, ideologiat ja työnjako eri toimijoiden välillä, sekä se, mitkä ovat julkisen ja yksityisen toimijan oikeuksia ja velvollisuuksia ovat hieman erilaisia eri maissa. Suomessa käytäntönä on säätelevä järjestelmä. Järjestelmä määrää selkeät säännöt suunnittelusta sekä maanomistajien rakennusoikeudesta. Rakentamisen kontrolli pohjautuu kirjallisiin ohjeisiin siitä, mikä on sallittua ja mikä ei. (Haila 2002, 94–95, 97.)

Kuvio 1. Nykyinen kaavoituksen hierarkia (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 243)

Suomessa alueiden käytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat maakunta- ja kuntatason kaavat. Lisäksi on huomioitava valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet. (Laakso & Loikkanen 2004, 224). Valtio säätelee ja ohjaa alue- ja yhdyskuntasuunnittelua. Koko valtiota koskevaa suunnittelua tehdään ministeriöissä ja niiden alaisissa virastoissa. Valtakunnan tasolla ei ole kaavaa, mutta valtioneuvoston ilmaisemia **valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita** tulee noudattaa alemmilla tasoilla (kuvio1). Näitä tavoitteita ovat maakuntaa merkittävämmät kokonaisu-

det, jotka liittyvät aluerakentamiseen, alueiden käyttöön tai liikenne- tai energiaverkkoon. Lisäksi jos niillä on merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön, ekologiseen kestävytyteen valtakunnallisesti, aluerakenteen taloudellisuuteen tai ympäristöhaittojen välttämiseen, tulee annettuja tavoitteita noudattaa. Valtioneuvosto hyväksyy nämä käyttötavoitteet. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 165, 168–169, 241–242.)

Kaavoituksen tehtävänä on säädellä eri alueiden käyttämistä ja rakentamista. Kaavan avulla suunnitellaan miten asuinalueet, työpaikat, viheralueet sekä liikenne sijoitetaan kyseiseen kaupunkiin. (Laine 1999, 28.) Kaavoitus jakautuu siis eri kaavatasoihin ja kaavoista yleispiirteisempi, eli ylempänä hierarkiassa oleva, ohjaa yksityiskohtaisempaa kaavoitusta (kuvio 1) (Laakso & Loikkanen 2004, 224). **Maakuntakaavassa** ja maakunnan suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet ja ne sovitaan edelleen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa (Hallberg, Haapanala, Koljonen, Ranta 2006, 109). Tämä kaava on laaja-alaisin ja yleispiirteisin sekä laaditaan kaikkiin maakuntiin (Laakso & Loikkanen 2004, 224). Maakuntakaava korvaa rakennuslain aikaiset seutukaavat. Maakunnan liitto laatii ja hyväksyy maakuntakaavan sekä ympäristöministeriö vahvistaa sen. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 242.) Maakuntakaavasta havaitsemme esimerkiksi uusien taajamien tai viheralueiden sijoittumisen. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleis- ja asemakaavoja. (Laakso & Loikkanen 2004, 224–225.)

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Yleiskaavan tehtävänä on yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen, työpaikkojen ja virkistysalueiden sijoittuminen ja niiden välisten eri yhteyksien järjestäminen. Yleiskaava ohjaa alueen asemakaavojen laatimista. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 244.) Jos kaavassa käsitellään vain osaa kunnan alueesta, on kyseessä osayleiskaava (Laakso & Loikkanen 2004, 225). Yleiskaavassa valinnat koskien alueiden sijainti- ja käyttövalintoja vaikuttavat paljon yhdyskunnan rakentamisen sekä käytön taloudellisuuteen. Ne vaikuttavat lisäksi ympäristöarvojen säilyttämismahdollisuuksiin. (Laine 1999, 28.)

Asemakaava laaditaan kunnan yksityiskohtaista rakentamista ja kehittämistä varten (Laakso & Loikkanen 2004, 226). Sen tarkoituksena on näyttää tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä tarkkaillen olosuhteita, kaupunki- ja maisemakuvaa ja hyvää rakentamistapaa. Asemakaavan tarkoituksena edistää olemassa olevaa rakennuskannan käyttöä. (Hallberg ym. 2006, 234.) Asemakaava kertoo yksityiskohtaisesti kunkin asemakaavassa olevan alueen rakentamisesta. Asemakaava säätelee mihin rakentamiseen kutakin aluetta voi käyttää ja kuinka paljon sille saa rakentaa. Se kertoo esimerkiksi rakennusten sijainnin, koon ja

käyttötarkoituksen. Asemakaava voi koskea kokonaista asuntoaluetta asuin-, työ- ja virkistys-alueineen, mutta toisinaan vain yhtä tonttia. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 246.) Asemakaavaa tarvitaan siis alueiden käytön yksityiskohtaiseen järjestämiseen, rakentamiseen ja kehittämiseen. Asemakaava näkyy lähiympäristössä sen toimivuutena ja laadussa, kunkin alueen rakentamisen ratkaisuihin sekä itse koko kaupunkikuvassa. (Laine 1999, 29.) Asemakaavaa laadittaessa määrätään muun muassa, että rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä on vaalittava eikä rakennuksia saa rakentaa vastoin asemakaavaa. Asemakaava-alueelle ei myöskään saa sijoittaa toimintoja, jotka haittaavat kaavassa olevien muiden alueiden käyttöä. Kunta hyväksyy yleis- ja asemakaavat sekä laatii ne. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 247–249.)

2.3 Kaupunkien kehittämisen historiaa

Suomessa oli keskiajalla kuusi kaupunkia. Turku perustettiin 1200-luvun lopulla. Viipuri, Porvoo ja Ulvila perustettiin 1300-luvun puolenvälin jälkeen. Rauma ja Naantali perustettiin 1400-luvulla. Suomen kauppa ja asutus oli sijoittunut keskiajalla rannikolle, jossa nämä kaupungit sijaitsivat. Turussa, Porvoossa ja Viipurissa kaupungit syntyivät niissä sijainneen linnan ympärille. Naantali ja Rauma taas kehittyivät luostarin ympärille. Suomen kaupungit syntyivät perustamalla, ne eivät syntyneet niin ikään luonnollisesti jonkun alueen väestönkasvun tuloksena. Käsky kaupunkien perustamiseen tuli virallisilta tahoilta, Suomen tapauksessa Ruotsin kuninkaalta. (Laakso & Loikkanen 2004, 56.) Kaupunkien suunnitteluun ja rakentamiseen ei tuolloin ollut mitään tiettyä kaavaa vaan kaupungit syntyivät vapaamuotoisesti kirkkojen ja linnojen ympärille, rakennus toinen toisensa viereen (Tuomi 1995, 25). Porvoon kohdalla kaupunki syntyi tuomiokirkon ympärille. Jo 1350-luvulta saakka Suomessa oli olemassa tiettyjä lakiin perustuvia yksittäisiä säännöksiä. Ne liittyivät muun muassa kaupunkien katujen leveyteen, niiden puhtaanapitoon ja tonttien mittaamisen suorittamiseen. (Hallberg ym. 2006, 2.)

Tiiviisti rakennetut kaupungit, sekä niissä riehuneet tulipalot antoivat sysäyksen paloturvallisuuden kehittämiseen. Voidaan sanoa, että järjestelmällinen kaupunkisuunnittelu syntyi Suomessa tästä tarkoituksesta. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 234.) Paloturvallisuuteen kiinnitettiin huomiota jopa jo 1500-luvulta alkaen, kaupunkien taloudellisten päämäärien lisäksi. Kaupunkien paloturvallisuuden lisäksi ryhdyttiin kiinnittämään huomiota edustuksellisuuteen, jonka tarkoituksena oli tehdä kaupungeista vetovoimaisempia. Ruutukaavalla rakentaminen ajoi näitä seikkoja, kunnes ensimmäinen yleinen kaupunkien rakentamista sekä järjestämistä koskeva säännöstö eli yleinen rakennusjärjestys tuli voimaan vuonna 1856. Yleisessä rakennusmääräyksessä, jota kunkin paikkakunnan viranomaisen valvoi, määrättiin esimerkiksi kunkin kadun leveydet, puistojen laajuus, rakentamisessa käytettävä rakennusaine sekä jopa kaupungin kaivo-

jen määrä. (Laakso & Loikkanen 2004, 219–220.) Tuolloin kaupunkien kehittämisessä suunnittelun osalta pyrittiin myös asunto-olojen parantamiseen ja terveellisemmän elinympäristön luomiseen (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 234).

Kaupunkien laajetessa taajamiin ryhdyttiin suunnittelemaan maankäytön kontrollointia kaupunkia laajemmalla alueella. Ensimmäinen yleinen kaavoitusta ja rakentamista koskeva lainsäädäntö Suomessa on vuonna 1932 voimaan astunut asemakaavalaki. Tämä laki koski pääasiallisesti kaupunkimaisia alueita eli kaupunkeja, kauppaloita ja maaseudun taajaan asuttuja alueita. Vuonna 1949 luvanmukainen rakentaminen tuli pakolliseksi myös maaseudulla. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 234–235.) Vuoden 1958 rakennuslaissa tunnettiin viisi kaavamuotoa, jotka olivat seutukaava, yleiskaava, asemakaava, rakennuskaava, joka laadittiin maalauskuntiin, sekä rantakaava vuodesta 1969 lähtien. Kaavamuodot olivat hienarkkisessa järjestyksessä ja ylempi kaava neuvoi alemmaa kaavaa. (Laakso & Loikkanen 2004, 222.)

Louis Sparre sai ihmisten silmät avautumaan Vanhan Porvoon puutalomiljöön suojelemisen ajatukseen. Vuonna 1933 Vanhaa Porvoota ryhdyttiin suojelemaan. (Salokorpi 1997, 80.) Vanhojen puukaupunkien suojeluun herättiin kiivaammin 1970-luvulla, jolloin huomattiin, että vanhat puutalokaupungit olivat vaarassa hävitä maastamme. Vanhoille puukaupungeille tyypillisiä rakennuspiirteitä ei tunnettu eikä osattu arvostaa kansan keskuudessa. Suomen puukaupungeissa oli vallalla vanhojen, peruskorjausta kaipaavien rakennusten purkaminen sekä vanhan epäterveellisen ympäristön korvaaminen modernimmalla. Suojeluun liittyvät ajatukset heräsivät pikkuhiljaa ja omia suojelukaavoja ryhdyttiin laatimaan rakennusperinnöllisesti arvokkaille alueille. Monet Suomen arvokkaat puukaupungit saivat omat erityiset suojelukaavansa. Porvoon Vanhan kaupungin kaava vahvistettiin vuonna 1975, Naantalın vuonna 1979 ja Rauman vuonna 1981. Suomen puukaupungit ovat yksilöllisiä, vaikkakin ne on rakennettu ajallisesti samoihin aikoihin. 1970-luvun jälkeen on tapahtunut suuri muutos koskien puutalokaupunkien historian kunnioittamista ja suojelua. Kansalaisaktiivisuuden lisääntyminen on ollut osasyy tähän. (El Harouny, Riipinen, Santaholma & Tuomi 1995, 6, 11.) Vanhaan Porvooseen muutti 1970- ja 1980-luvuilla paljon uusia asukkaita, jotka olivat tarmokkaita kunnostamaan vanhoja ja huonossa kunnossa olevia taloja sekä ulkorakennuksia (Salokorpi 1997, 80).

2.4 Maankäyttö- ja rakennuslaki

1§. Lain yleinen tavoite

Tämän lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä.

Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa. (Hallberg, ym. 2006, 17.)

Nykyinen uusi maankäyttö- ja rakennuslaki korvasi vanhan vuodelta 1958 olleen rakennuslain vuonna 2000. Aikaisempi laki keskittyi liaksi uudisrakentamiseen, jonka tyyppinen rakentaminen oli tunnusomaista juuri lain käyttöönnoton aikakautena. Vuoden 1958 laissa oli puutteita muun muassa rakenteiden ylläpidon sekä jo olemassa olevien alueiden täydennysrakentamisen osalta. Laki oli vanhentunut eikä palvellut enää nykyisiä vaatimuksia Rakennuslain kokonaisuudistuksen katsotaan käynnistyneen jo vuonna 1969 (Ekroos & Majamaa 2005, 3). Rakennuslakia korjattiin ja kehitettiin vuosikymmenien aikana osauudistuksin, aina 2000-luvulle saakka, jolloin sen kokonaisuudistus saatettiin käyttöön. (Hallberg ym. 2006, 2, 5-6.)

Koko valtakunnan alueen kattavan uuden maankäyttö- ja rakennuslain keskeisimmät muutokset, vuoden 1958 rakennuslakiin verrattaessa liittyvät kansalaisen vuorovaikutuksen ja osallistumisen lisäämiseen, ympäristökeskeisyyden huomioimiseen sekä kunnan aseman vahvistamiseen. Lailla halutaan turvata entistä parempi vuorovaikutteisuus kaavaa koskevien tahojen välillä. Osallisella tulee olla mahdollisuus saada tietoa häntä koskevasta kaavasta jo sen suunnitteluvaiheessa. Lisäksi hänellä tulee olla mahdollisuus saada vaikuttaa siihen. Osallisilla on oikeus ja mahdollisuus arvioida kaavaa, mitä se tulee muuttamaan sekä miten se tulee vaikuttamaan asuinalueeseen. Heillä on mahdollisuus ilmaista, joko kirjallinen tai suullinen mielipide asiasta. Tämä on siten otettava huomioon kaavaa edelleen suunniteltaessa. (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 237–238.) Suunnittelijat ja kaupunkilaiset toimivat siis keskenään vuoropuhelussa (Haila 2002, 92). Kuntalaisen osallistuessa kaavan arvioimiseen jo aikaisessa suunnittelu vaiheessa, erimielisyyksiltä voidaan välttyä myöhäisemmässä vaiheessa (Laakso & Loikkanen 2004, 228).

Osallisiksi on määritelty kyseisen maa-alueen omistajat ja kaikki ne joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa. Osallisia ovat lisäksi viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. (Bäcklund, Häkli & Schulman 2002, 8.) Asukasyhdistykset

kuuluvat tähän jälkimmäisenä mainittuun ryhmään. Kaavoista laadituilla osallistumis- ja arviointisuunnitelmilla osoitetaan etukäteen keitä osalliset kyseisessä kaavassa ovat ja miten heitä on tarkoitus kuulla. (Laine 1999,18.) Laki tukee nykyään asukkaiden mahdollisuuksia osallistua oman asuinalueen suunnitteluun ja sitä koskevaan päätöksentekoon paremmin kuin ennen. Problematiikkana nyky-yhteiskunnassa on kuitenkin asukkaiden rajallinen aika ja mielenkiinnon puute osallistua oman asuinalueen suunnitteluun sekä sen kehittämiseen. (Bäcklund ym. 2002, 12.) Vuorovaikutteisuudella tarkoitetaan myös yhteistyön lisääntymistä lain eri osapuolten, kunnan sekä osallisten välillä. Yhteistyöllä saadaan aikaan uusia työkaluja sekä kehittyneempiä ratkaisuja kaavaa koskevien kysymysten ratkaisuun. Kuntalaisen välittäessä tietonsa, näkemyksensä ja arvonsa kaavaratkaisuihin hänestä tulee vastuullinen osallinen. (Laine 1999, 17–18, 22.)

Kunta sai uuden lain myötä lisää omaa päätäntävaltaa. Se ei tarvitse enää hyväksyntää valtiolta, vaan se saa itse tehdä ratkaisunsa oman maankäytön suhteen. Kunta suunnittelee alueiden käytön sekä ohjaa ja valvoo rakentamista. (Laine 1999, 12.)Valtion rooli valvovasta muuttui ohjaavaksi sekä neuvovaksi (Laakso & Loikkanen 204, 226).

Uudessa maankäyttö- ja rakennuslaissa korostetaan ympäristönäkökulmia sekä kestävän kehityksen edistämistä ja sen tärkeyttä yhdyskunnassamme nyt ja tulevaisuudessa. Kestävän kehityksen määritelmä toimii lain lähtökohtana. (Laine 1999, 27.) Kestävän kehityksellä tarkoitetaan ennen muuta luonnonvarojen käytön ja maapallon muiden resurssien käyttämistä ja järjestämistä sillä tavalla, että tämän päivän tarpeiden tyydyttämisellä ei vähennetä tulevien sukupolvien mahdollisuuksia tyydyttää omia tarpeitaan. (Hallberg ym. 2006, 18.)

Uuden maankäyttö- ja rakennuslain tarkoituksena on vähentää ympäristöhaittoja sekä säästää luonnonvaroja. Alueiden käyttöä tulee suunnitella kestävästä edistävään muotoon. (Hallberg ym.2006, 7.) Lain turvin pyritään kestävän kehityksen edistämiseen kaikilla kestävän kehityksen osa alueilla, joita ovat ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 237).

Ekologisella kestäväällä kehityksellä pyritään biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen. Uusien innovaatioiden myötä tulee pyrkiä kehittämään uusia luonnonvaroja. Energiaa ja luonnonvaroja tulee käyttää riittävän kestävästi. Ympäristöä ei tule kuormittaa hallitsemattomasti vaan se tulee sopeuttaa luonnon oman rajallisuuden mukaan. Yleisperiaatteena ekologisella kestäväällä kehityksellä on ilmastonmuutoksen hidastaminen. Ekologiset seikat vaikuttavat yhteiskunnassamme hyvin pitkän ajan. **Taloudellinen** kestävä kehitys tarkoittaa, että pystymme

yhteiskunnassamme tekemään taloudellisesti, mutta myös ekologisesti tuottoisia ja järkeviä ratkaisuja. (Hallberg ym. 2006, 20.)

Sosiaalisesti kestävä kehitys alueiden käytössä ja rakentamisessa liittyy yhteiskunnallisesti oikeudenmukaisen kehityksen edistämiseen, ihmisten perustarpeiden huomioon ottamiseen, terveydellisten olojen edistämiseen ja eri väestöryhmien tarpeet tyydyttävään elinympäristön luomiseen. Sosiaalisesti kestävä kehitys edistetään myös sellaisella suunnittelu- ja päätöksentekojärjestelmällä, joka antaa kaikille mahdollisuuden osallistua elinympäristöä koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Maankäyttöä ja rakentamista koskeva lainsäädäntö on tässä suhteessa keskeinen. Tältä osin kestävä kehitys tavoite kytkeytyy läheisesti vuorovaikutteiseen toimintatapaan. Jokaisen mahdollisuus osallistua avoimesti on lailla turvattu. **Kulttuurisesti kestävä kehitys** alueiden käytössä ja rakentamisessa liittyy mm. yhteiskunnan ja paikallisyhteisöjen kulttuuriarvojen vaalimiseen. Siihen voi kuulua yhtä hyvin jo olevien kulttuuriarvojen säilymisen turvaaminen, kuin yhdyskuntien kehittämiseen ja rakennettuun ympäristöön liittyvien uusien kulttuuriarvojen luominen. (Hallberg ym. 2006, 19–20.)

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteena on lisäksi hyvän elinympäristön rakentaminen (Jauhiainen & Niemenmaa 2006, 239). Hyvä elinympäristö voidaan määritellä sellaisilla ominaisuuksilla kuin turvallisuus, terveellisyys, viihtyisyys, kauneus, sosiaalinen toimivuus, esteettinen tasapainoisuus, palvelujen saatavuus ja puistojen sekä virkistysalueiden olemassaolo (Hallberg ym. 2006, 18). Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ympäristöministeriön on määrä järjestää tietojärjestelmä ylläpitämään seuranta-alueiden käytön ja rakennetun ympäristön tilasta ja kehityksestä. Seuranta ei ennen uutta maankäyttö- ja rakennuslakia ollut määrätty laissa. Seurannan myötä on paremmat edellytykset kehittää asuin ympäristöä, koska seurannan avulla kerätään tietoa asukkailta asuin ympäristön tilasta. (Strandell 2005, 7.) Asukkaiden voidaan todeta olevan hiljaisia vaikuttajia, joilla on suuria varoja asuinalueensa kehittämiseen. On tärkeää, että heitä kuunnellaan.

2.5 Kansalaisen vaikuttamisen mahdollisuudet

”Vain osallistumalla voit vaikuttaa”

Onko tuo paikkaansa pitävä lausahdus, vai pelkkä sanonta?

Kansalaisvaikuttamisessa kansalainen voi toiminnallaan ottaa kantaa yhdyskunnassa ilmeneviin asioihin. Kansalainen voi kannattaa mielestään positiivisia asioita ja ilmiöitä. Vastaavasti hän voi myös vastustaa mielestään negatiivisia asioita ja ilmiöitä. Kansalaiset pyrkivät muuttamaan

tai säilyttämään yhteiskunnassa ”vallalla olevia asioita.” Erilaisia kanavia, joissa kansalainen vaikuttaa toiminnallaan, ovat esimerkiksi äänestämisen vaaleissa, toiminta kotikunnan luottamustoimessa sekä asukasyhdistyksessä. (Oikeusministeriö 2007, a.) Esittelen uuden maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi hieman laajemmin muitakin mahdollisuuksia vaikuttaa sekä osallistua alueelliseen kehittämistyöhön.

Suomen kansalaisella on laillisesti ajateltuna varsin hyvät mahdollisuudet vaikuttaa asioihin ja osallistua. Vaikuttamisella tarkoitetaan kansalaisen oikeuksien käyttämistä niin, että hän saa ajettua hyväksi tai tärkeäksi katsomaansa asiaa. Vaikka mahdollisuudet vaikuttamiseen ja osallistumiseen ovat hyvät, suomalaisten aktiivisuus verrattuna muihin Pohjoismaihin on kuitenkin kaikista alhaisinta. Kansalaisesta saattaa tuntua, ettei hän yksilönä pysty kuitenkaan vaikuttamaan riittävästi päätettäviin asioihin ja jättää näin ollen vaikuttamisen mahdollisuuden kokonaan käyttämättä. Kansalaiset eivät välttämättä myöskään tiedä, millä kaikilla eri tavoilla voi yhteiskunnassa vaikuttaa. Lisäksi mitä suuremmista asioista on kyse, sitä hitaammalta vaikuttaminen kyseiseen asiaan yleensä on. Yksilö voi olla kansalaisvaikuttajana passiivinen tai aktiivinen. Passiivisuus on hyväksyttävää, sillä ketään ei voi pakottaa aktiivisuuteen, osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Aktiivisuus taas voi olla hyvin erimuotoista ja eriasteista. Aktiivinen voi olla henkisesti, kulttuurisesti, aatteellisesti, yhteiskunnallisesti, poliittisesti sekä toiminnallisesti. Aktiivinen voi olla kuulumalla johonkin puolueeseen, mutta toisaalta taas vain pelkästään esimerkiksi tekemällä tiettyjä ostovalintoja. (Ilvonen 2006, 11,13.)

Harisalo, Rajala ja Ståhlberg (1992) luokittelevat kansalaisen osallistumisen kolmeen luokkaan. Osallistuminen voi olla **jäsenenä olemista**. Henkilö osallistuu kokouksiin, tekee aloitteita, käyttää puheenvuoroja, tekee kyselyjä, osallistuu neuvotteluihin ja ottaa yhteyttä muihin jäseniin tai kuntalaisiin.

Osallistuminen voi olla myös **suoraa vaikuttamispyrkimystä**. Henkilö äänestää vaaleissa ja kansanäänestyksissä, hän on mukana aktiivisessa vaalityössä, hän osallistuu kansankokouksiin, mielenilmauksiin tai boikotteihin. Hän voi myös osallistua kunnan järjestämiin kokouksiin, käyttää kuntalaisen aloiteoikeutta, allekirjoittaa kirjelmiä, antaa lausuntoja, kirjoittaa lehtiin tai ilmaisee mielipiteensä muissa tiedotusvälineissä. Suoraa vaikuttamispyrkimystä on myös vastaaminen kunnan järjestämiin kyselyihin, yhteyden pitäminen luottamushenkilöstöön ja osallistuminen yhteissuunnitteluun. Kansalainen voi myös valittaa tai jättää muistutuksia, pyytää tietoja kunnan viranomaisilta, osallistua kuntaa kohtaan suunnattuun kansalaistottelemattomuuteen ja osallistua palveluiden tuottamiseen esimerkiksi koti- ja kouluyhteistyössä.

Osallistuminen voi olla myös **välillistä vaikuttamispyrkimystä**. Henkilö on jäsenenä poliittisessa puolueessa ja/tai painostusryhmässä, osallistuu puolueiden ja/tai painostusryhmien sisäiseen työhön, keskustelee asioista muiden kuntalaisten kanssa tai osallistuu muun muassa opintokerhoihin tai muihin kuntalaisten asioita käsitteleviin tilaisuuksiin. (Ilvonen 2006, 12.)

Staffans (2004) jaottelee kansalaisen vaikuttamismahdollisuudet kaupunkisuunnittelussa määrävaikuttamiseen sekä sisältövaikuttamiseen. Oheisessa kuviossa 2 käy ilmi millaisia keinoja näihin luokkiin kuuluu. Määrävaikuttamiseen lukeutuvat ne keinot, jotka onnistuakseen tarvitsevat kannatusmäärältään suurimman mahdollisen henkilömäärän taakseen. Äänestäminen vaaleissa, kansanäänestys, adressin kirjoittaminen, lakkoilu, boikotointi ja mielenosoitus kuuluvat tähän luokkaan. Sisältövaikuttamiseen kuuluvat keinot ovat vaikuttavimpia sisällöltään eivätkä kannattajamäärältään. Niissä merkityksen voi tehdä vain yksi henkilö, mutta näiden keinojen takana voi olla toki määrällisesti suurempikin joukko. Sisältövaikuttamisen keinoja ovat määrämuotoiset vaikuttamisen keinot; lausuntojen antaminen, muistuttaminen sekä valittaminen. Julkisen keskustelun herättäminen, median hyväksikäyttö, erilaiset artikkelit ja erillisjulkaisut, yleisön osastoon kirjoittaminen, nettisivut sekä radio ovat oivallisia vaikuttamisen keinoja. Myös osallistuvan suunnittelun keinot, kuten erilaiset työpajat kuuluvat tähän. Henkilökohtainen yhteydenotto esimerkiksi kaupungin päättäjiin eli lobbaus on myös kansalaisivaikuttamista yksikössä. Näissä keinoissa näkyvät omat näkökulmat ja perustelut. Erilaisiin kyselyihin vastaamisen ja kuuntelemistilaisuuksiin osallistumisen Staffans jaottelisi kuuluvaksi osaltaan kumpaankin ryhmään. Niissä ei tarvita perusteluja, mutta taustalla on yleensä suuri joukko. (Staffans 2004, 47–48.)

Määrävaikuttaminen	Sisältövaikuttaminen
<ul style="list-style-type: none"> • Äänestäminen vaaleissa • Kansanäänestys aiheesta • Kansalaisadressin allekirjoittaminen • Boikotointi, lakkoilu • Mielenosoituksen osallistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Määrämuotoinen vaikuttaminen: lausuntojen antaminen, muistuttaminen, valittaminen • Julkisen keskustelun aikaansaanti, median hyväksikäyttö: artikkelit, erillisjulkaisut, yleisönosastot, nettisivut, tv-radio • Osallistuvan suunnittelun keinot: työpajat, vaihtoehtosuunnitelmat, ym. • Henkilökohtainen yhteydenotto valmistelijoihin, päättäjiin, aktivisteihin (lobbaus, verkostot)
<ul style="list-style-type: none"> • Kyselyihin vastaaminen • Kuulemistilaisuuksiin osallistuminen 	

Kuvio 2. Erilaisia keinoja, joilla kansalaiset voivat osallistua ja vaikuttaa kaupunkisuunnitteluun (Staffans 2004, 48)

2.6 Yhdistystoiminta

Suomessa on kokoontumis – ja yhdistymisvapaus. Toisin sanoen Suomessa on oikeus järjestää kokouksia ja osallistua niihin pyytämättä erillistä lupaa. Yhdistymisvapaudella tarkoitetaan, että kansalaisella on ilman erillistä lupaa oikeus perustaa yhdistys ja kuulua yhdistykseen tai edelleen olla kuulumatta sellaiseen. Lisäksi kansalaisella on oikeus osallistua yhdistyksen toimintaan. (Oikeusministeriö 2007. b.)

Vaikuttaminen yhdistyksen tai järjestön kautta voi olla yksilölle miellyttävämpää kuin yksinään toimiminen. Lisäksi joukossa vaikuttaminen on tehokkaampaa. Kuulumalla yhdistykseen tai järjestöön, itselleen tärkeäksi koetulle asialle on mahdollista saada suurempi tukijoukko. Yhdistyksessä toimivien henkilöiden erilaisuus sekä monet eri taidot voidaan kokea voimavarana. Erotuksena poliittisten puolueiden vaikuttamispyrkimyksiin, kansalaisjärjestöt eli järjestöt ja yhdistykset, eivät toiminnallaan pyri hankkimaan valtaa itselleen, vaan tärkeintä on tärkeäksi koettujen asioiden edistäminen. Toiminnalla pyritään vaikuttamaan muun muassa poliittisiin päättäjiin ja näin saada omalle tärkeäksi koetulle asialle vastakaikua. Järjestöissä ja yhdistyksissä toimiminen perustuu hyvin pitkälle vapaaehtoistoimintaan. (Ilvonen 2006, 35.)

Yhdistys on järjestötoiminnan perustaso. Yhdistyksellä on oma hallitus, jonka jäsenet toimivat yhdistyksen peruspilareina. Usein he myös toteuttavat suurimman osan yhdistyksen toiminnasta. Yhdistyksen vaikuttamiskeinoihin lukeutuu useita tapoja. Yhdistys voi pyytää, että haluamansa asian valmistelua varten nimitettäisiin työryhmä, johon kaikki asianomaiset voivat nimitä edustajansa. Yhdistys voi lähettää lausunnon tai kannanoton asiaa valmistelevalle virkamiehelle tai toimielimille. Yhdistyksen yksittäiset jäsenet voivat tuoda epävirallisissa tilanteissa esille yhdistyksen näkemyksen asiaan. Yhdistyksen edustajat voivat ehdottaa asian valmistelijoille neuvottelua, jossa tuodaan esille yhdistyksen näkökulmia päätettävään asiaan ja neuvotellaan kaikille sopivasta ratkaisusta. Yhdistyksen ajamalle asialle voidaan pyrkiä hankkimaan mediajulkisuutta kirjoittamalla yleisön osastolle, laatimalla artikkeleita tai antamalla haastatteluita. Asian puolesta voidaan järjestää tapahtumia tai erilaisia tempauksia. Asian edistämiseksi voidaan kerätä myös nimilistoja. Yhdistyksen tulee jatkuvasti suunnitella toimintaansa ja panostaa ulospäin annettuun kuvaan itsestään, muuten voi käydä niin etteivät ulkopuoliset tiedosta yhdistyksen olemassaolosta. Yhteistyö ja verkottuminen antavat yhdistykselle uusia ideoita ja tukijoukkoja. Yhdistyksellä tulee olla mahdollisimman laaja jäsenkunta ja vapaaehtoisesti toimivat aktiivijäsenet. (Ilvonen 2006, 37, 41, 45.)

2.7 Eri väestöryhmien tarpeet elinympäristössä

Asukkaiden tarpeet ja toiveet asuinympäristöönsä kohtaan vaihtelevat elämäntilanteen ja eri elämänvaiheiden mukaan (Strandell, Vatiilo 2005, 3). Asuinympäristö on ihmisen elinympäristön tärkein osa-alue ajatellessa ihmisen arkielämää (Strandell, 2005, 7). Psykologisesti ihmisen ympäristö rakentuu kolmioista, johon kuuluu koti, työpaikka ja kauppa tai esimerkiksi lapsilla koti, koulu ja kauppa. Kierrämme koko elämämme tällaisissa kolmioissa, joista tulee pikkuhiljaa omaa tuttua ja hallittua ympäristöämme. Psykofyysisesti suomalaiselle on tärkeää, että asuinympäristöstä löytyy oma paikka, koti tai muu tila, joka mahdollistaa rentoutumisen. Lisäksi tarvitaan lähiympäristö, joka mahdollistaa sosiaalisuuden sekä yhteenkuuluvuuden ja turvan tunteen. Suomalaiset arvostavat myös luonnon tai luonnonmukaisen ympäristön löytymistä omasta asuinympäristöstä. (Liikanen 2001, 7, 53.)

Alle kouluikäisille lapsille eli 0-6 vuotiaille on tunnusomaista, että näkökenttä on vielä kapea eikä kuulo ole kehittynyt kunnolla. Lisäksi liikkuminen ja ulkoilu on vielä hyvin sidottu aikuiseseen. Erityisen tärkeitä on lasta ympäröivän liikenteen turvallisuus, juuri siitä syystä, että tämän ikäisen lapsen on vaikea vielä hahmottaa lähestyvää autoa ja sen nopeutta juuri näön ja kuulon kehittymättömyyden vuoksi. Autoton ympäristö olisi näin ollen paras. Oman pihan riittävät leikkimahdollisuudet ja leikkipuiston läheisyys ovat myös tärkeitä. Pieni lapsi mieltää matalat rakennukset miellyttävämmiksi kuin korkeat. Ne tekevät ympäristöstä turvallisemman oloisen kuin korkeat kerrostalot. Matalasta rakennuksesta lapsen valvomien on myös helpompaa kuin korkeasta. Alle kouluikäistä lasta miellyttää asuinympäristön esteettisyys ja yksityiskohdat rakentamisessa. Tämän ikäinen lapsi arvostaa myös luonnon läheisyyttä. Kaupunkiympäristössäkin esimerkiksi kukkaistutukset ja pensasaidat tyydyttävät tätä tarvetta. Lisäksi he pitävät ympäristön tietynlaisesta mystisyydestä, salaperäisistä paikoista, joissa voi leikkiä mielikuvitusleikkejä ja olla esimerkiksi piilosilla. (Wiik 2005, 24–26, 41.)

Kouluikäisille lapsille eli 7-12 vuotiaille on tyypillistä, että ympäristö, jossa liikutaan kasvaa laajemmaksi kuin alle kouluikäisillä. Kuitenkin vasta noin kymmenestä ikävuodesta eteenpäin lapsi pystyy alkaa ymmärtämään ympäristöään jäsentyneenä kokonaisuutena (Horelli 2003, 7). Kouluikäiset haluavat liikkua itsenäisemmin paikasta toiseen ja ulkona olemisen tarve lisääntyy. Erityisesti kouluikäiset pojat toivovat asuinympäristöstä löytyvän mahdollisimman paljon fyysiseen toimintaan liittyviä aktiviteetteja, kuten urheilukenttiä ja kiipeilypaikkoja. Kouluikäiset tytöt toivovat asuinympäristöstä löytyvän sellaisia tiloja, joissa kaikki väestöryhmät voivat tавata ja harrastaa yhdessä. Tästä hyvänä esimerkkinä on kirjasto. Tytöt korostavat ystävien sekä luonnon merkitystä. Kouluikäisille on tärkeää, että kulkuyhteydet ovat hyvät ja näin ollen kave-

reiden luokse ja harrastuksiin pääseminen on turvattua. Kouluikäisillä sosiaalisten suhteiden muodostaminen lisääntyy. Luonnon läheisyyttä arvostetaan edelleen. Tämän ikäiset toivovat pieniä kaupallisia palveluja muun muassa kioskeja, jossa pieniä ostoksia voi suorittaa. Asuinmukavuutta parantaa jos läheisyydessä on hyvät liikuntamahdollisuudet, kuten uimahalli. (Wiik 2005, 26,41.)

Nuorille eli 13–17 vuotiaalle on tunnusomaista, että he hahmottavat ympäristöään jo niin hyvin, että liikkuminen itsenäisesti on mahdollista. Julkisia kulkuvälineitä käytetään ahkerasti. Nuorille on erityisen tärkeää, että vapaa liikkuminen paikasta toiseen on mahdollista, kuten esimerkiksi hyvät bussiyhteydet asuinalueelta kaupungille. Nuoret viihtyvät keskustoissa ja ulkosalla. Tämän ikäiset arvostavat jo asuinalueensa monipuolisia palveluita, kuten erikoisliikkeitä, elokuvateattereita ja kahviloita. Nämä ovat paikkoja, joissa voi palveluiden ostamisen lisäksi tavata ystäviään. Sosiaalisten suhteiden rakentaminen ja ylläpitäminen onkin tämän ikäisille erityisen tärkeää ja asuinympäristön olisi oltava tälle seikalle suotuisa. Nuorilla korostuvat ystävien tapaamismahdollisuudet ja kodin lisäksi ne paikat, jossa heitä voi tavata. Nuoret arvostavat myös luonnonläheisyyttä ja rauhallista asuinympäristöä vastapainona harrastuksille ja sosiaaliselle elämälle. (Wiik 2005, 26–27.)

Nuoret aikuiset ovat iältään 18–24 vuotiaita. Tässä iässä identiteetin etsiminen on tunnusomaista, monet opiskelevat ja elävät taloudellisesti niukkaa aikaa. Tyypillistä nuorille aikuisille on keskustojen käyttö. Useimmiten nuori aikuinen asuu kerrostalossa ja vuokralla. He arvostavat sitä, että palvelut löytyvät läheltä ja asuinalueen keskusta on lähellä. Tässä ikäluokassa arvostetaan myös hyviä julkisia liikenneyhteyksiä. (Wiik 2005, 30.)

Pienten lasten vanhemmat, eli ikäluokka 25–39 vuotiaat, saattavat vielä useasti muuttaa ennen kuin löytävät pysyvän asuinympäristön. Rahallisesti saattaa vielä olla tiukkaa ja myös aikaa on rajallisesti työn ja pienten lasten takia. Tärkeää asuinympäristössä on palveluiden läheisyys sekä hyvät kulkuyhteydet. Lasten tarpeiden huomiointi asuinympäristön suhteen tulee ajankohtaiseksi. Koska vanhempien aikataulut ovat muutenkin tiukat, työpaikan läheistä sijaintia tai sinne pääsyä vaivattomasti ja nopeasti arvostetaan. (Wiik 2005, 30–31.)

Kouluikäisten ja opiskelevien lasten vanhemmat 40–65 vuotiaat eli keski-ikäiset ovat usein jo sitoutuneet asuinpaikkaansa eikä suunnitelmissa ole muuttaa pois asuinalueelta. Heidän taloutensa on yleensä vakaalla pohjalla ja tämän ikäluokan vanhemmalla loppupäällä ei yleensä ole enää kotona asuvia lapsia. Aikaa on näin ollen paljon enemmän ja huomio kiinnittyy taas

enemmän omaan elämään ja omiin tarpeisiin. Omalla autolla kuljetaan usein esimerkiksi mökkeilemään. (Wiik 2005, 31.)

Yksin elävät aikuiset arvostavat sitä, että asuinalueelta on hyvät kulkuyhteydet ja alue on muutenkin sosiaalisesti ajateltuna rikas ja antoisa. Muun muassa erilaisten palveluiden läheisyyttä arvostetaan. Yksinelävillä viihtyminen asuinympäristössä liittyy usein omaan elämäntyyliin. Sosiaalisista, ulospäin suuntautuneista, työssäkäyvistä aikuisista useimmat viihtyvät asuinalueellaan, mutta syrjäytyneet ja yksinäiset saattavat usein kokea asuinympäristönsä ikäväksi ja ahdistavaksi. Syrjäytyneitä ja yksinäisiä ajatellen olisi erityisen tärkeää, että asuinympäristö olisi palvelualtis ja erilaiset kulkuyhteydet paikasta toiseen toimisivat. (Wiik 2005, 31.)

Ikääntyneet jaetaan kolmeen ryhmään. Kolmanteen ikään kuuluvat 65–74 vuotiaat, neljänteen ikään kuuluvat 75–84 vuotiaat ja viimeiseksi yli 85 vuotiaat. Kolmanteen ikään kuuluvat asuvat usein omassa kodissa. Eläkeikään tultaessa vapaa aika kasvaa ja sitä käytetään muun muassa matkailuun, mökkeilyyn ja erilaisiin harrastuksiin. Aktiivisuus riippuu paljon kunkin omasta elämäntyylistä. Tämän ikäisille sosiaaliset verkostot ovat tärkeitä. Tässäkin iässä hyvien kulkuyhteyksien tärkeys omassa asuinympäristössä korostuu jos omalla kulkuvälineellä liikkuminen ei onnistu. Ympäristön tulee olla myös esteetön liikkumisen vaikeuden lisääntyessä. Lähellä olevien palveluiden monipuolisuus korostuu, kuten esimerkiksi apteekin läheisyys. Erilaisia harrastusmahdollisuuksia, kuten esimerkiksi uimahalli, tulisi löytyä läheltä asuinpaikkaa.

Neljänteen ikään kuuluvien toimintakyky heikkenee vähitellen ja he toivovat usein lähiympäristönsä tuttuuden ja turvallisuuden säilyvän. Omassa asunnossa halutaan asua mahdollisimman pitkään. He toivovat, että palveluita saisi kotiin kuljetettuna. Usein tämä ikäluokka kokee olevansa melko yksinäinen. Olisi tärkeää, että asuinalueelta löytyisi monipuolisia palveluasuntoja. Vanhenevalle väestölle oleellista asuinympäristössä on esteettömyys. On tärkeää, että asuinympäristössä löytyy kävelyille lähdetäessä riittävästi levähdyspaikkoja, hyviä opasteita ja riittävä valaistus. Erityisesti talvikunnossapito ja riittävä hiekoittaminen on tärkeää vanhuksille. Yli 85 vuotiaat tarvitsevat usein jo apua ja kaipaavat avukseen runsaita palveluita. (Wiik 2005, 32–34.) Suomen väestön ikääntyessä tulevana vuosikymmeninä on entistä enemmän kiinnitettävä huomiota vanhenevan väestön tarpeisiin. Vuonna 2030 odotetaan Suomen väestöstä yli joka neljännen olevan yli 65-vuotias. Vuonna 2000 yli 65-vuotiaita oli maamme väestöstä noin 800 000 henkilöä. Kasvua vuoteen 2030 mennessä on 600 000 henkilöä. Tällöin siis yli 65-vuotiaita on 1,4 miljoonaa. (Ruonakoski 2004, 7.)

3 Vanha Porvoo

3.1 Porvoo

Porvoo sijaitsee Itä-Uudellamaalla noin 50 kilometriä Helsingistä itään. Asukkaita Porvoossa on noin 47 800 ja kaupunki on Suomen 18:sta suurin. Maapinta-alaa kaupungilla on 655 neliökilometriä ja sen asukastiheys on 73 asukasta/ km² neliökilometri. Kaupunki on kaksikielinen ja sen asukkaista suomenkielisiä on 64 prosenttia ja ruotsinkielisiä 33 prosenttia sekä loput 3 prosenttia ovat muun kielisiä. (Sorvali 2008 a.)

Porvoo on Suomen toiseksi vanhin kaupunki Turun jälkeen (Lehtipuu 1996, 155). Kaupungin oikeudet Porvoo sai Ruotsin kuninkaalta Mauno Eerikinpojalta vuonna 1346 (Moilanen 1998, 82). Porvoo on yksi Suomen keskiaikaisista kaupungeista. Suomessa keskiaika sijoittuu vuosille 1150–1523. Muita tuona aikakautena perustettuja kaupunkeja Suomessa olivat Turku, Viipuri, Ulvila, Naantali ja Rauma. (Kärki 2006). Nimensä Borgå, eli suomeksi Porvoo, se sai sananmukaisesti seudulla olleesta puisesta Linnamäen linnasta (ruotsiksi borg) ja joesta (å). Porvoo oli suurimpia kaupunkejamme 1700-luvun puolivälissä, jolloin Porvoossa asui 1500 henkilöä. (Sorvali 2004 b.)

Porvoo ja erityisesti Vanhan Porvoo tunnetaan suosittuna matkailukaupunkina, mutta se tunnetaan myös rikkaasta historiastaan. Kaupunki isännöi tärkeää tapahtumaa vuonna 1809, Porvoon valtiopäiviä. Silloin Venäjän keisari Aleksanteri I saapui Porvooseen. Valtiopäivien aikana Suomi liitettiin Venäjään autonomisena suurruhtinaskuntana. Suomi sai autonomian eli sisäisen itsehallinnon, joka oli merkittävä käännekohta Suomen historiassa. Suomen 650 vuotta kestänyt yhteys Ruotsiin katkesi tuolloin, ja Suomi sai vanhan uskontonsa, perustuslain ja säätyjen oikeudet voimaan, vaikkakin oli Venäjän valtion alaisena. (Sorvali 2004, b.) Vuonna 2009 valtiopäivistä tulee kuluneeksi tasan 200 vuotta ja Porvoo juhlii erilaisin tapahtumin läpi koko vuoden (Hilksa 2008).

3.2 Puutalokaupunki Vanha Porvoo

Vanhan Porvoon kaupunginosa on tunnettu vanha puutalomiljöö Suomessa (ks. kuvio 3). Vaikka Suomessa on Porvoon lisäksi muitakin matkailullisesti ja historiallisesti merkittäviä keskiaikaisia kaupunkeja, vain Vanhassa Porvoossa keskiaikainen asemakaava on edelleen ha-

vaittavissa. Vanhassa Porvoossa ainoa keskiajalta säilynyt rakennus on kaupungin keskeisellä paikalla oleva kivikirkko eli tuomiokirkko (Louhenjoki-Schulman & Hedenström 2003, 63).

Kuvio 3. Vanhan Porvoon kuvankaunista maisemaa

Vanha Porvoo on historiansa aikana tuhoutunut ja palanut useita kertoja. Tanskalaisten merisissien kerrotaan tehneen hävitystä kaupungissa 1500-luvulla. Lisäksi 1500-luvun lopulla venäläiset ovat polttaneet Vanhan Porvoon kaksi kertaa, tuolloin käydessä 25-vuotista sotaa. (Moilanen 1998, 82.) Vanha Porvoo on lisäksi palanut laajalti tahattomasti syttyneestä tulipalosta vuonna 1760. Tuolloin palo sai alkunsa Vuorikadulta (ks. kuvio 4) ruuan valmistuksen yhteydessä. Tuolloin kolmesta sadasta rakennuksesta paloi kaksisataa (Moilanen 1998, 82). Palon jälkeen Vanhan kaupungin asukkaista useimmat rakensivat uudet asuinrakennuksensa vanhojen kivijalkojen päälle, koska asukkaiden vähävaraisuus pakotti tällaiseen ratkaisuun. Siispä Nykyisen Vanhan Porvoon rakennuksista vanhimmat on rakennettu vuoden 1760 palon jälkeen. (Paakkala & Paakkala 2004, 10–11.) Vuonna 2006 Vanhan Porvoon tuomiokirkon paanukatto paloi ja kirkko kärsi mittavia vaurioita tuhopolton seurauksena (Jaakkola 2008). Seurauksena kirkon paanukatto paloi täysin. Joitakin katon osia tipahti myös kirkon holvien päälle, mutta ne kestivät ja kirkon sisäosat kärsivät palossa näin ollen vain pieniä vahinkoja. Tulipalo herätti runsaasti keskustelua Vanhan Porvoon asukkaiden keskuudessa kaupunginosan paloturvallisuudesta, sillä palon aikana kekäleitä levisi laajalle alueella kirkon ympäristössä aiheuttaen näin vaaraa muillekin rakennuksille. Tulen vaarallisuutta lisäsi rakennusten sijaitseminen hyvin tiheässä ja lisäksi alueen kadut ovat melko kapeita. (Museovirasto & Ympäristöministeriö 2008.) 1200–1500 luvuilla Vanhan Porvoon asutus sijaitsi vielä aivan tuomiokirkon ympärillä

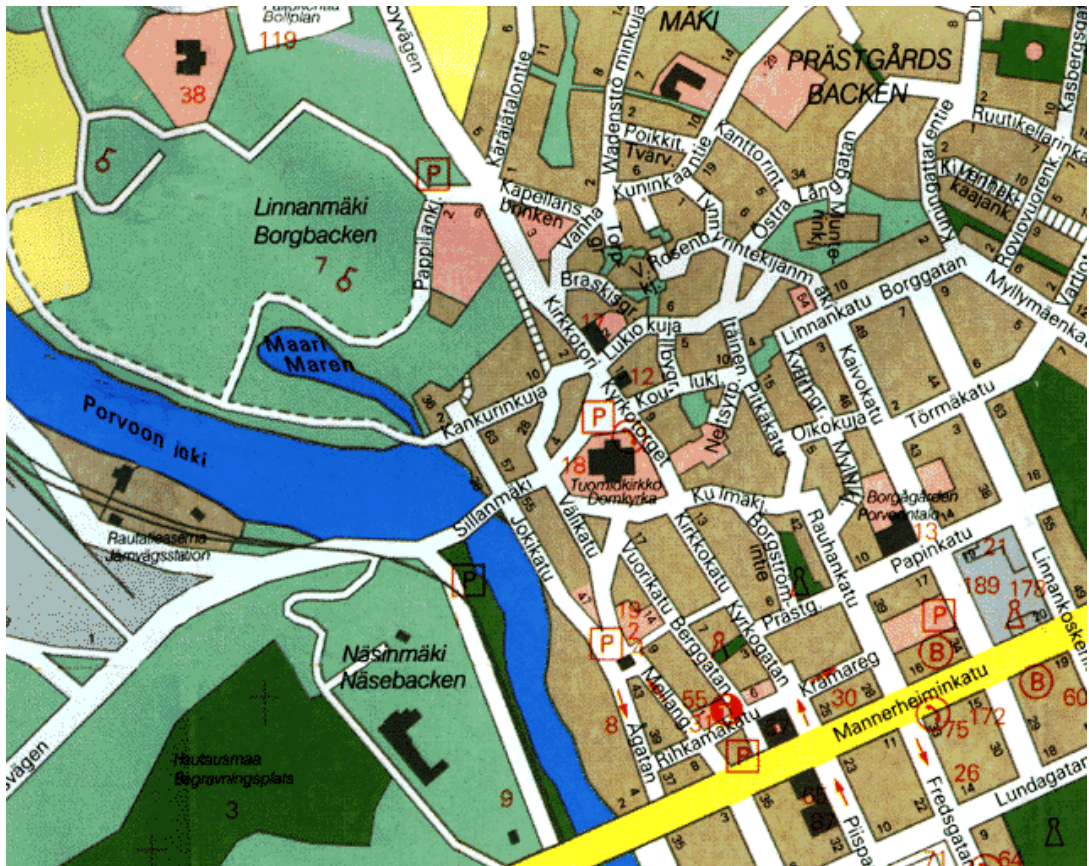
(ks. kuvio 4). Pieni kolmionmuotoinen torialue tuomiokirkon pohjoispuolelle syntyi tuolloin kauppapaikaksi. 1700-luvulla asutuksen lisääntyessä ja kaupankäynnin vilkastuessa kaupunki laajeni ja kaupankäynti siirtyi Raatihuoneen torille kirkon eteläpuolelle. (Paakkala & Paakkala 2004, 10–11.)

Vanhan Porvoon asuinrakennukset pysyivät väritykseltään harmaina vuoteen 1674. Tuolloin puinen raatihuone sai punamultavärin. Vaatimus maalaamisesta tuli maaherralta, jonka mukaan rakennus oli maalattava Ruotsin kuninkaan vierailua varten. Raatihuone oli näin ollen Vanhan Porvoon arvokkain rakennus. Tukholmassa oli yleistynyt tapa maalata puisia rakennuksia punamultamaalilla, jotta ne näyttäisivät arvokkaammilta ja jopa siltä, että ne olisivat rakennettu tiilestä, kuten Tukholman Ritaritalo, joka oli päällystetty tiilellä. Mallia otettiin Ruotsista ja rakennuksia ryhdyttiin maalaamaan näyttävyyden lisäämiseksi. Yleisesti ottaen kaikkien Suomen kaupunkien talot olivat maalaamattomia aina 1600-luvun lopulle saakka. Porvoossa punamullalla maalaaminen alkoi yleistyä palon jälkeen, jälleenrakentamisen aikana vuonna 1760. Jokivarren rantamakasiinit maalattiin punamullalla vasta 1800-luvun alussa. (Paakkala & Paakkala 2004, 203–204.)

Mannerheiminkadun eteläpuolella (ks. kuvio 4) sijaitseva Porvoon Empirekaupunginosa on C. L. Engelin suunnittelema. Empirekaupungin suunnitelma laadittiin vuonna 1823. Empirekaupungin perustamiseen päädyttiin Venäjän keisari Nikolai I:n määräyksestä. Hänen käskystään koko kaupunki, ja siis myös Vanha Porvoo, tuli rakentaa tätä uutta venäläistyylistä rakennuskaavaa noudattaen. Uudella tyylillä haluttiin luoda kaupunki vauraamman näköiseksi (Salokorpi 1997, 80). Tarkoituksena oli, että myös Vanhan Porvoon koko alue purettaisiin ja rakennettaisiin uudelleen. Empiretyylille on tunnusomaista mahdollisimman säännöllinen kaava. Katujen tulee olla leveitä ja suorina, eli hyvin toisenlaisia kuin Vanhan Porvoon mutkittelevat ja kapeat kadut. Empiretyylissä myös yleisilmeen tulee olla moderni ja väljä. Vanhan Porvoon rakennuksia ei kuitenkaan purettu uutta tyyliä varten, koska Empirekaupunginosa laajensi kaupunkia uudelle maa-alueelle nykyisen Mannerheiminkadun eteläpuolelle. (Porvoon kaupunki 2008.) Vanhaan Porvooseen jäivät asumaan ne, joilla ei ollut varaa muuttaa uuteen kaupunginosaan (Salokorpi 1997, 80). Vanha kaupunki säilyi näin ollen katoamisuhalta. Vanhan Porvoon puolelta vain kahdella tontilla rakennus sijoitettiin uuden kaavan katulinjojen mukaisesti. (Putkonen 1993, 93.)

Nykyiseen Vanhan Porvoon maa-alueeseen kuuluu 18 hehtaaria. Asuinrakennuksiksi lukeutuvia rakennuksia alueella on 250 ja ulko- sekä talousrakennuksia 300. Vuoden 1760 palon jälkeen rakennettuja rakennuksia on jäljellä 240 (Salokorpi 1997, 80). Vanhassa Porvoossa asuu

noin 700 henkilöä (Jaakkola 2007.) Vanhassa Porvoossa on asuinrakennusten lisäksi runsaasti erilaisia liikkeitä, ravintoloita ja kahviloita.

KUVIO 4. Vanhan Porvoon kartta (Vanhan Porvoon asukasyhdistys 2008)

3.3 Asukasyhdistystoiminta Vanhassa Porvoossa

Vanhan Porvoon asukasyhdistys pyrkii olemassaolollaan ja toiminnallaan yhdistämään kaupunginosansa asukkaita. Sen tavoitteena on vaikuttaa Vanhan Porvoon kaupunkiympäristön asumisolosuhteiden ja sivistyksellisten olojen parantamiseen, kuitenkin niin, että Vanha Porvoo säilyttäisi sille ominaisen erityisluonteensa. Asukasyhdistys osallistuu ja vaikuttaa toimialueelta koskevaan yhdyskuntasuunnitteluun. Toiminta rajoittuu Vanhan Porvoon alueelle. Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen määrittelemiä rajoja ovat (ks. kuvio 4) Porvoon joki, Mannenheiminkatu, Rihkamatori, Rihkamakatu, Rauhankatu, Papinkatu, Kaivokatu, Tynnyrintekijänmäki, Vanha Kuninkaantie ja Kappalaisentörmä. Lisäksi alueeseen kuuluu Linnanmäet. (Vanhan Porvoon asukasyhdistys 2008.)

Vanhan Porvoon asukasyhdistys perustettiin vuonna 1976. Yhdistys on ollut toiminnassa yli 30 vuotta. Yhdistyksen perustajana pidetään Arne Launosta, joka toimi myös asukasyhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana vuosina 1976–1981. Hän järjesti yhdessä Anita ja Magnus

Häggströmin kanssa asukasyhdistyksen ensimmäisen kokouksen Porvoon VPK-talolla 28.2.1972. Tuolloin järjestetyssä kokoontumisessa asukasyhdistyksen perustamisesta päätettiin, koska yhdistystä katsottiin tarvittavan tuomaan esille Vanhan Porvoon asukkaiden näkemyksiä sekä luomaan yhteenkuuluvuuden tunnetta asukkaiden välille. Lisäksi haluttiin, että Vanhassa Porvoossa noudatettaisiin entistä paremmin asemakaavan mukaisia velvoitteita ja asukasyhdistys voisi toimia auttavana elimenä tässä asiassa. (Launos 2006, 8.)

Vanhan Porvoon asukasyhdistys on julkaissut Wanha Porvoo Gamla Borgå lehteä vuodesta 1986. Lehden saajia ovat kaikki Vanhan Porvoon asukkaat. Lehti toimii äänitorvena ja asukasyhdistyksen jäsenten tiedotusvälineenä. (Wanha Porvoo Gamla Borgå 2006, 3.) Asukasyhdistyksellä on myös omat internet-sivunsa, <http://vanhaporvoo.org>. (Vanhan Porvoon asukasyhdistys 2008). Asukasyhdistys lainaa tai vuokraa asukkaille muun muassa punamultavärin keittovälineitä, oksasaksia ja rakennustelineitä. Lisäksi asukasyhdistys järjestää erilaisia yleisötahtumia kuten avoimet portit-pihatapahtuman, vanhan ajan syysmarkkinat ja Vappujuhlan Linnamäellä. (Wanha Porvoo Gamla Borgå 2007, 38.)

3.4 Vanha Porvoo haastattelujen valossa

3.4.1 Haastateltujen tunnelmointia asumisesta Vanhassa Porvoossa

Vanhassa Porvoossa asumisesta kerrottiin monenlaisia tarinoita. Haastattelemani N1 on asunut Vanhassa Porvoossa kymmenen vuotta ja viihtyy siellä erinomaisesti. Muuttamisesta Helsingistä Vanhaan Porvooseen oli unelmoitu ja siitä oli keskusteltu pitempään. Hän kertoi, että oli suunnitellut, että eläkeikässä olisi mukavaa asua paikkakunnalla, mutta oli päätynyt muuttamaan sinne jo ennen eläkeikää. Vanhassa Porvoossa hän kokee miellyttäväksi sen, että siellä on aivan oma tunnelmansa. Alueella on melkein pä samanlainen tunnelma, kuin asuisi maalla, mutta silti palvelut ja harrastukset ovat lähellä: *”joo ai, että kun ajattelee, että täähän on loppujen lopuksi ihan kun maalla tää ja keskusta vieressä, niin se tässä on ihanuus et ei tarte antaa kun lähtee kauppoihin ja niin, että siitä mä eniten nautin ja kaikki harrastukset on kävelymatkan pääs...”*

N2 on asunut Vanhassa Porvoossa neljä vuotta. Hän viihtyy vanhassa kaupunginosassa hyvin, ainakin tällä hetkellä. Hän kertoi, että mahdollista perhettä perustettaessa nykyiset asuintilat jäisivät kuitenkin ahtaiksi. Hän totesi myös, ettei lapsilla olisi välttämättä riittävästi tekemistä ja ikäistään seuraa tässä asuinympäristössä. Lisäksi alueen omakotitalot hintatyypiltään tuntuvat olevan saavuttamattomissa. Vanhaan kaupunkiin muuttoon ja siellä viihtymiseen vaikuttavat keskustan läheisyys ja sen ainutlaatuinen tunnelma ja ympäristö: *”... onhan se ihana, siis no en-*

sinnäkin se, että se on niin hirveen hyvällä paikalla, et sä voit asua niinkun kaupungin keskustassa, mut silti se on niinkun sellaista viehättävää se ympäristö. Totta kai se on, et mä en usko niinku, et Porvoossa asuis kukaan joka ei haluis asua vanhassa Porvoossa, et onhan se tosi ihana, et onhan siinä se oma hobtonsa...”

N3 on asunut Vanhassa Porvoossa vuodesta 2000. Hän on viihtynyt kaupungissa erittäin hyvin. Omakotitaloon muutettaessa vaatimuksena ei ollut asua Vanhassa Porvoossa. Hän halusi kuitenkin löytää vanhan omakotitalon: ”*Ei meillä ollut mitään ajatusta, että Vanhaan Porvooseen, oli oikeastaan kaikki vaihtoehdot avoimia, oli lähinnä vain, että omaan taloon ja sitten myös, että vanhaan taloon. Mutta kateltiin myös tuolta lähiympäristöstä, ehkä kymmenen kilometrin säteellä ja sit vaan sattui sellainen sopiva talo vastaan, että talo oli mikä meidät toi tänne.”*

N4 on asunut Vanhassa Porvoossa yli kaksikymmentä vuotta. Hänkin viihtyy Vanhassa Porvoossa: ”*joo kyllä mä viihdyn ja tykkään asua...”* Hän on muuttanut ulkopaikkakunnalta Porvooseen, mutta viihtyi Porvoossa heti paikkakunnalle muutettuaan:...”*Ja sitten mä tulin tähän ja mä rakastuin tähän paikkaan ja sitten hirveen nopeesti mulle tuli semmonen ajatus, että jos mulla joskus on rahaa niin niin tonne Vanhaan kaupunkiin mä haluun, et mä oon aina tykänny vanhoista taloista, mä oon tykänny puutarhan hoidosta...”*

N5 on asunut Vanhassa Porvoossa lähes koko ikänsä, vain opiskeluaikansa hän asui ulkopaikkakunnalla. Asukas kertoo asuneensa alueella silloinkin kun Vanha Porvoo oli kunnoltaan rapistumassa. Haastateltavani kertoo olevansa yksi niistä henkilöistä, jotka aikanaan innostuivat kunnostamaan Vanhaa Porvoota ja ostamaan remontoitavan asunnon. Nykyisestä asunnosta oli haaveiltu melko pitkään: ”*joo tää oli vähän niinkun sellanen, et käveltiin obi monta vuotta ja mietittiin, et ai toi olis kyllä kiva ja sit se vaan yks päivä oli totta.”* Haastateltava on mieltynyt myös sijaintiin ja omakotitaloasumiseen: ”*tässä sä oot keskellä kaupunkia, sä voit mennä pyjama päällä postilaatikolle aamulla hakeen lehdet, sul on oma pihapiiri, kyl se on mikä niinkun viehättää ja se on luonteeltaan, että mekin lähes kymmenen vuotta asuttiin kerrostalossa, että se ei oikein koskaan tuntunu sille ihan sille omalle kun taas tää...”* Lisäksi asukas kehui Vanhan Porvoon tunnelmaa ainutlaatuiseksi: ”*ehkä just siitä, että tääl on viihtyny, et tääl on oma miljöö...”* Asukas viihtyy Vanhassa Porvoossa hyvin.

N6 on asunut Vanhassa Porvoossa noin 40 vuotta. Hän viihtyy alueella ja muutti sinne sukukiinteistön velvoittamana. Alun perin aikomuksena oli asua alueella vain muutama vuosi. Hän kertoi nähneensä Vanhan Porvoon kehityksen parempaan suuntaan vuosien varrella. Lisäksi hän pitää Vanhaa Porvoota hyvänä alueena asua: ”*... siis hyvin tällainen kulttuurihistoriallisesti arvokas ja hyvä alue asua kerta kaikkiaan.”*

Suurin osa haastatelluista piti Vanhan Porvoon ainutlaatuisesta asuinympäristöstä sekä siellä asumisen tunnelmasta. Vanhassa Porvoossa asuessa tuntuu siltä kuin asuisi maalla, vaikka asuu kaupungin keskustassa. Osa haastateltavista oli myös mieltynyt erityisesti vanhan talon omistamisesta ja sen kunnostamisesta. Kaikki haastatellut viihtyvät Vanhassa Porvoossa ja haluaisivat asua siellä mahdollisuuksien mukaan myös tulevaisuudessa. Oletan, että positiivinen suhtautuminen omaan asuinalueeseen ja siellä viihtyminen myötävaikuttaa haluan sen edelleen kehittämistä ja alueen vaalimiseen myös tulevaisuudessa.

3.4.2 Ajatuksia Vanhan Porvoon asukasyhdistyksestä

Haastattelemistani kuudesta henkilöistä kaksi ei kuulu asukasyhdistykseen, mutta loput neljä kuuluvat. Näistä neljästä kaksi on jopa ennen ollut hyvinkin aktiivisesti mukana asukasyhdistyksen toiminnassa. He ovat kuitenkin jättäytyneet aktiivitoiminnasta. Toinen aktiivitoiminnasta jättäytynyt kertoi, että jäi toiminnasta pois, koska koki, ettei asukasyhdistys saanut aikaan asioita ja asioiden *puiminen* asukasyhdistyksen sisällä vei kohtuuttoman kauan. N5 kertoo: *”en ole aktiivijäsen, koska mä en niin kun jaksaa, niin kun niiden kanssa veivaa, oli miten yksinkertainen asia tahansa, niin se on niin kun liian monta kokkia ja näin pois päin. Et saada asioita läpivietyä niin mä saan ne itse paljon nopeemmin...”* Asukas kokee, että saa yksilönä kehitettyä haluamiaan asioita, jopa nopeammin kuin asukasyhdistyksen avulla, jos vain osaa käyttää yksilön oikeuksiaan oikein. Haastateltava N2 ei kuulu asukasyhdistykseen. Hän on saanut siitä hieman negatiivisen vaikutelman, hän kokee, että asukasyhdistys koostuu tietyistä eliittisestä ryhmästä, joka pyrkii ajamaan vain omia asioitaan, eikä koko Vanhan Porvoon yhteisiä asioita: *”...mulla on semmonen tunne, et se on pienen Porvoon, vaan sen eliittisen klikin pyörittämä sellanen valitusorganisaatio, tää on se mun mututuntuma...”* Haastateltavani kertoi, ettei hän tiedä miten ja kuka asukasyhdistykseen saa liittyä. Hän ei myöskään ole saanut kuulla sen positiivisista puolista mitään. Hän ei ole saanut asukasyhdistyksen jakamaa lehteä, eikä tiedä mitä asukasyhdistys on tehnyt asukkaiden yhteisen hyvän eteen. Lehden toimiminen informaatiovälineenä on siis ainakin hänen kohdallaan epäonnistunut. Hän ideoikin positiivisemmän kuvan aikaansaamiseksi asukasyhdistykselle omaa pr-kampanjaa. Sillä voisi tiedottaa yhdistykseen kuulumattomille positiivisella tavalla yhdistyksen toiminnasta sekä Vanhan Porvoon asukkaiden mahdollisuuksista liittyä mukaan asukas yhdistyksen toimintaan. Asukkaille olisi kerrottava, mitkä niistä asioista, jotka ovat vaikuttaneet Vanhaan Porvooseen asukkaiden näkökulmasta positiivisella tavalla, on saatu aikaan asukasyhdistyksen kautta: *”...jos he on saanut asioita hoidetuks niin sitten heidän pitäisi niin kuin pitää ehkä jonkinlainen pr-kampanja itsestänsä, et vähän niinku tuoda esille et mitä he oikeesti aidosti tekee...”*

Suurin osa, eli neljä kuudesta haastatelluista, piti asukasyhdistystä kuitenkin hyvänä ja joku jopa ainoana mahdollisuutena asukkaalle vaikuttaa Vanhan Porvoon kehittämiseen. N3 kommentoi, että asukkaan on helppo välittää kehitysideansa asukasyhdistykselle, mutta asukasyhdistyksen mahdollisuus saada asioita läpi esimerkiksi kaupungin valtuustossa on vaikeaa: ”... *no jos jollain yksittäisellä asukkaalla on joku pieni konkreettinen ajatus, jonka sitten esittää asukasyhdistykselle, niin mun mielestä se mahdollisuus vaikuttaa on erittäin hyvä ja todennäköinen, mutta sitten taas asukasyhdistyksen mahdollisuus vaikuttaa johonkin isompiin asioihin niin se on mahdollista niin kauan kun ollaan sen oman toimintakyvyn ja päätösvallan rajoissa, mutta esimerkiksi noi liikenneasiat on osoittautuneet, että et sit tommosen niinkun kaupungin ja politiikan tasolla niin on ehkä aika rajalliset mahdollisuudet kuitenkin...*”

Haastattelemistani asukkaista N4 kommentoi asukkaan vaikuttamismahdollisuutta näin: ”*No jos mä sanoisin näin, että ilman sitä ei olis minkäänlaista vaikutusmahdollisuutta.*” N5 kritisoi ja sanoi, että asukasyhdistys ajaa vain pienen alueen ihmisten asioita, asukasyhdistyksen hallitus ei ota huomioon koko aluetta ja ajaa vain oman jäsenistönsä asioita: ”*niin mä vähän kritisoin sitä asukasyhdistystä, että se on kuppikunta joka vain ajaa kunkin jäsenen lähialuetta...et mun mielestä se on liian sisäänpiäin lämpiävä ja ne ei ota koko aluetta huomioon...*” Haastatteleman N4, oli toista mieltä asiasta: ”*ei mut et kyl asukasyhdistys on juuri se elin, joka valvoo niin kuin kaikkien asukkaiden oikeuksia...*” Siihen millaiseksi asukasyhdistys koettiin mahdollisuutena vaikuttaa Vanhan Porvoon asioihin ja siihen saako se muutoksia aikaan, oli haastateltavillani siis keskenään hyvinkin erilaisia mielipiteitä. Osa uskoo asukasyhdistyksen toimintaan positiivisella mielellä ja osa taas negatiivisella mielellä.

Haastatellut N4 ja N5 mainitsivat, että Vanhasta Porvoosta pitäisi löytyä oma poliitikko, joka selvästi parantaisi Vanhan Porvoon asioiden etenemistä korkeammilla tahoilla, kuten Porvoon kaupungin elimissä. Samalla tämä olisi Vanhalle Porvoon asukkaille uusi kanava vaikuttaa ja poliitikko voisi olla mahdollinen henkilö, jolla olisi voimakkaampi ääni saada asioita kuuluviin esimerkiksi kaupungin päättävissä elimissä. Asukasyhdistyksen avuksi siis kaivattaisiin jotain muuta, voimakkaampaa vaikuttajaa. Asukasyhdistys yksin ei ole haastateltavien mielestä kyllin vahva elin saamaan muutoksia aikaan Vanhassa Porvoossa.

Asukasyhdistys tarvitsee enemmän jäseniä ollakseen voimakkaampi vaikuttaja, kertoi N4. Kuitenkin N5 epäroi, että nuoret Vanhaan Porvooseen muuttavat asukkaat olisivat halukkaita liittymään asukasyhdistykseen, koska eivät pidä sen toiminnasta ajaa vain murto osan Vanhan Porvoon asukkaiden asioita. N1 koki, että asukasyhdistys tarvitsisi uusia, nuoria jäseniä saadakseen toimintaansa tehokkuutta ja uusia ideoita. Yllätyksekseni huomasin tutkimuksessani, että kaikki asukkaat eivät välttämättä tiedä mitä asukasyhdistys todellisuudessa tekee. Asukkailla voi

olla pelkästään kuulopuheiden perusteella tehtyjä negatiivisia päätelmiä asukasyhdistyksestä. Kaikki asukkaat eivät myöskään tiedä miten liittyä ja mitä liittyminen voi tuoda tullessaan. Asukasyhdistyksellä on mielestäni vielä mahdollisuus saada toivottuja uusia jäseniä positiivisen markkinoinnin kautta. Asukasyhdistyksessä pidettiin erityisen positiivisena piirteenä sen kautta järjestettäviä erilaisia tapahtumia ja aktiviteetteja, kuten avoimet portit-tapahtumaa ja vanhan ajan syysmarkkinoita. Lisäksi haastateltavani N1 kertoi, että pitää asukasyhdistyksen tavasta vuokrata ja lainata asukkaiden yhteiseen käyttöön hankittuja työkaluja esimerkiksi oksasilppuria. N3 mainitsi, että asukasyhdistys toimii yleisen keskustelun herättäjänä Vanhassa Porvoossa. Tämän kysymyksen kohdalla toimintatutkimuksen otteet onnistuivat melko hyvin, asukkaat ryhtyivät itse ratkaisemaan vastauksia siihen mitä tarvittaisiin asukasyhdistyksen lisäksi ja miten asukasyhdistys voisi parantaa toimintaansa.

3.4.3 Asukkaiden suhtautuminen alueen liikenteeseen

Tutkimuksessani käy ilmi, että liikenne oli yksi suurimmista keskustelun herättäjistä Vanhan Porvoon asukkaiden keskuudessa. Kaksi kuudesta haastateltavasta oli sitä mieltä, ettei Vanhassa Porvoossa ole liikaa liikennettä, mutta loput haastateltavista olivat sitä mieltä, että liikennettä on liikaa, nopeudet Vanhan Porvoon alueella ovat liian suuret ja suurin osa liikenteestä koetaan olevan turhaa läpiajoliikennettä. Autoilijat vievät kapeilla kaduilla suurimman osan tilasta, jolloin jalankulkijan on vaikea enää mahtua kadulle, varsinkin jos autoja on kerralla kaksi rinnakkain. Oli kuitenkin mielenkiintoista, että ne haastateltavat, jotka vastasivat, ettei liikennettä ollut liikaa ja ettei se oikeastaan heitä häirinnyt, eivät olleet asukasyhdistyksen jäseniä tai eivät olleet sen toiminnassa aktiivisesti mukana. Itse asukasyhdistys on jo vuosikymmeniä pyrkinyt vaikuttamaan Vanhan Porvoon liikenteen rajoittamiseen. Tämä tehtävä on osoittautunut hyvin vaikeaksi ratkaista ja toteuttaa.

Haastateltavat ne, jotka suhtautuivat liikenteeseen negatiivisesti, olivat yleisesti ottaen huolissaan myös alueen vanhojen rakennusten tukirakenteiden kestämisestä liikenteen rasittaessa niitä jatkuvasti. N4 kertoo liikenteestä aiheutuvan edellisen lisäksi myös meluhaittaa ja huomauttaa liikenteen olevan suurimmilta osin läpiajoliikennettä: *”et välillä näkee niin kun mopoletkoja, jotka tekee desibeliennätyksiä, et niin kun kaikkea löytyy, et siinä mielessä tää on niin kun... ihmiset jotka asuu Vanhan Porvoon ympärillä pitää tätä niin kun pelkästään läpiajo- nopeana, helppona läpiajoreitinä, et ne ei ollenkaan ajattele sitä, että mitä nää talot kestää, et nää ei oo tarkotettu siihen et täs huristelee autot jatkuvasti.”* N3 kertoi miten suurista nopeuksista on ollut todellista vaaraa kotitalolle ja samalla koko perheelle. Hän on lastensa turvallisuudesta liikenteen suhteen huolissaan: *”niin eli meidän tässä asuessa, niin on kaksi kertaa auto ajanut seinään, mut molemmilla kerroilla on vakuutus yhti-*

ön raboilla korjattu seiniä ja autoja.” Haastateltava N2 kertoi miten turhauttavaksi hän kokee sen seikan, että tietyillä kadunpätkillä liikennettä on rajoitettu. Tietty katu on periaatteessa yksisuuntainen, mutta asukkaille on kotiin pääsemisen vuoksi sallittua ajaa toiseenkin suuntaan. Tämä on aiheuttanut kiusallisia tilanteita, joissa ihmiset eivät välttämättä ymmärrä, että ajokieltoa rikkovat ovatkin alueen asukkaita, joille ajo väärään suuntaan on sallittua. Tällaiset rajoitukset voivat siis olla asukkaan näkökulmasta myös kiusallisia ja turhia, vaikka varmasti tämä rajoittaa osaltaan alueen liikennettä ja siitä koituvaa haittaa: ”mut et sekään on käsittämättömän raivostuttavaa, et sitte ku jos sielt tulee joku alas, just ollaan tulos jostain kaupasta tai jostain ja jäädyään sit siihen sillan luo odottamaan, niin ihmiset alkaa hulluna soittamaan torvea ja huitomaan, että ei tästä saa tulla ylös ja sillai niinku et ihan niinku et ajjaa et ”ajjaa” mä en ookekaan asunu tääl ku ”kakskyt vuotta” niinku ihan ku mä en tietäisi miten mä niinku kotiini pääsen ja saan ajaa, et se niinku se helvetin käyttäysmentali-teetti...”

Haastateltavani N1 koki liikenteen rajoittamisen ehdottomasti prioriteetiksi, jotta alue saataisiin viihtyisäksi. Kuitenkin asukas N5 koki, ettei Vanhaa Porvoota saisi missään nimessä rajoittaa liikenteeltä kokonaan. Se saattaisi vaikuttaa kaupungin ”museoitumiseen” eikä Vanha Porvoon olisi enää liikenteen rajoittamisen jälkeen yhtä elävä kuin nyt. Haastateltavani N4 kertoi, ettei voisi koskaan nähdä Vanhaa Porvoota liikenteeltä suljettuna. Hänen mukaan asukkaiden on itsekin päästävä kotiinsa kulkuvälineillään. Tulin siihen tulokseen, että liikenne häiritsee eniten niitä asukkaita, jotka asuvat sellaisella paikalla, jossa on paljon läpikulkuliikennettä. Vastauksista ne, jotka kertoivat liikenteen häiritsevän, mainitsivat erityisen häiritseväksi läpikulkuliikenteen.

3.4.4 Asukkaiden suhtautuminen matkailijoihin

Kaikki haastattelemanani asukkaat suhtautuivat matkailijoihin varsin positiivisesti. Ainoastaan yksi (N2) asukas mainitsi, että turistit parveilevat välillä niin suurina joukkoina Vanhassa Porvoossa, että esimerkiksi vanhalla sillalla heidän ohitseen on vaikea päästä autolla: ”joo, mut ke-sällä se on välillä semmostakin, että niinku varsinkin mun temperamentilla, niin mä odotan ihan kauhulla sitä ens kesää, kun alkaa autoilemaan siä kun ne tukkii sen koko sillan, siin töttölee semmosessa parvessa...” Sama haastateltava lisäsi, että joskus maltti ei vain meinaa riitä siihen, että kohteliaasti antaisi tilaa turisteille: ”sit ku siin vastarannalla siin tykin luona on viistoist bussii siin veivaamas itteensä johonkin suuntaan, ni kun taas pääsee siihen sillalle, siin on viis miljoonaa turistia, ja sit ku tulee siihen sillalle niin ne kattoo kun lehmälauma et suu auki eikä tajuu mitään. Ja sit jos sä soitat torvee, et siirtykää tai näytät jotenkin näin (havainnollistaakseen viittoon kädellä väistämään) et niin ne on kaubeen vihasia ja kaikki on kanbeen huonosti. Sit ku toisaalta niinku haluais olla kohtelias ja jättää hyvän kuvan porvoolai-

sista ja Porvoosta matkailukaupunkina niin ei nyt viitti alkaa riehumaankaan.” Haastateltava mainitsi, että on kuitenkin muistettava, että moni yrittäjä elää turistien varassa. Hän selvensi vielä, etteivät turistit häiritse häntä muuten, kuin näiden edellä mainittujen seikkojen kautta: *”joo musta siis ei siis mä oon hirveen tottunu niihin, et ei mua häiritse, et sillähän elää aika moni ihminen, et ”ihan kiva” et ainut oikeastaan se vaan, joka mua siinä ärsyttää, että niitä pitäis paimentaa jotenkin vähän fiksummin”* Asukkaat kokevat turistit luontevana osana Vanhaa kaupunkia. He myös ymmärtävät etteivät turistit tule koskaan katoamaan Vanhan Porvoon katukuvasta, eikä näin toivota käyvänkään. Turistit ovat yksi syy siihen, että Vanha Porvoo koetaan eläväksi, kertoi N5. Asukkaiden tulee hyväksyä turistit luontevana osana Suomen toiseksi vanhinta kaupunkia: *”meidän pitää sitten myöskin hyväksyä se, että tääl on näitä turisteja sil me ollaan itse aikanaan niitä tänne haluttu ja Porvoo on Suomen toiseksi vanhin kaupunki, kyl tänne sopii tulla ihmettelemään, joo, tervetuloa vain”* Hän kommentoi lisäksi, että matkailijat tuovat kaupunkiin rahaa: *”Varmaan ois kunnallisvero äyriin, kaks korkeampi ilman tätä turistivirtaa.”*

Yleisesti ottaen haastattelemani henkilöt kertoivat asukkaiden ja turistien kohtaamiseen liittyvän varsin huvittavia sattumia ja kommelluksia. Puolet haastatelluista kertoi jonkin hauskan kertomuksen turistien kohtaamisesta omalla asuinalueella. N6 kertoi omasta hauskastä kokemuksestaan: *”heb mä kerron sulle huvittavan pienen jutun, kun lapseni hänen kastajaiset oli täällä, tuota niin järjestettiin täällä alakerrassa, oli asunto tääl niin, ja ja tota niin, se oli kesäpäivä ja ovet oli ulos saakka auki. Ja tota yhtäkkiä, pappi oli siin jo, ja kaste malja, ja yhtäkkiä tulee porukkaa sisään, et mikäs museo tää on, et tää ei ookeaan listalla. Sitten kun syödään tossa ulkona, niin niin, usein pelmahtaa porukkaa sisään portista, mut me ei olla pidetty portteja kiinni eikä mitään...”* Useimmilla asukkailla on kertomansa mukaan portit pihoillessa ja asukkaat kokivat, että halutessaan he saavat myös olla täysin rauhassa turisteilta, jos vain sulkevat portin. Kesällä turisteja koetaan yleisesti ottaen olevan riittävästi ja ehkä jopa hieman liikaakin. Muina vuodenaikoina haastattelemani asukkaat kokivat Vanhan Porvoon hyvin hiljaiseksi.

4 Tutkimus asukkaiden näkemyksiin kehittämistä

4.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimukseni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tässä tutkimuksessa ratkaisevinta on aineiston laatu, ei sen määrä. Laadullinen tutkimus antaa mahdollisuuden, kvantitatiivista tutkimusta verraten, monipuolisempaan, syvempään ja perustellumpaan tietoon tutkimusta ajatellen. Menetelmällä saadaan esille haastateltavien uusia näkemyksiä ja ideoita paremmin kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on yleensä valmiit vastausvaihtoehdot kysytyihin kysymyksiin ja näin se ei antaisi tutkimukseni kannalta riittävästi oleellista laadullista materiaalia. Tutkimusotos voi olla melko pieni, mutta niistä saadut tulokset analysoidaan yksityiskohtaisesti ja syvästi. (Eskola & Suoranta 2001, 18–20.) Juuri edellisten seikkojen perusteella vakuutuin, että kvalitatiivinen menetelmä teemahaastattelun muodossa on paras ratkaisu. Teemahaastattelussa valitaan erilaisia teemoja, joiden sisälle on rakennettu valmiita kysymyksiä, joiden ohjaamina haastattelut käydään. Tärkeintä on siis saada vastauksia kuhunkin teemaan eli aihepiiriin käydyin keskustelun aikana. Valmiit kysymykset eivät kuitenkaan ole sidottuja, vaan niitä voidaan haastattelun aikana muunnella. Tärkeintä on, että kukin ennalta suunniteltu aihepiiri eli teema toteutuu haastattelun aikana. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 47–48.)

Kvalitatiivisessa menetelmässä tutkittavat tapaukset, eli tässä tapauksessa haastateltavat, valitaan perusteellisesti. Taas kvantitatiivisessa menetelmässä tutkittavat poimitaan sattumanvaraisesti. Laadullinen tutkimusmenetelmä antaa myös mahdollisuuden siihen, että suunnitelmia voi tutkimuksen niin vaatiessa tarvittaessa muuttaa tutkimuksen edetessä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2005, 155.) Haastatteleamalla asukkaita erilaisten teemojen valossa sain seikkaperäistä tietoa siitä mitä näkemyksiä Vanhan Porvoon asukkailla on asuinalueensa kehittämisen suhteen. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymysten muotoilu on kaikille sama, mutta valmiita vastausvaihtoehtoja ei ole. Vastaukset ovat täysin vastaajan omaa sanaa. Teemahaastattelussa ei ole tarkkaan sidottuja kysymyksiä, vaan vain aihepiirit ja teema-alueet ovat etukäteen määriteltäviä. (Eskola & Suoranta 2001, 86.) Valitsin oman tutkimukseni kannalta parhaimmalta vaikuttavan tutkimusmenetelmän eli puolistrukturoidun haastattelun menetelmäksi teemahaastatelua tehdessäni. Olin jakanut kysymykset teemoittain ja jokaisessa teemapiirissä esitetyt kysymykset olivat kaikille samat. Kuitenkin minulla oli mahdollisuus tarvittaessa esittää tarkentavia kysymyksiä sekä lisäkysymyksiä. Kun valmiita vastausvaihtoehtoja ei ole odotin, että saan selville sellaisiakin yllätyksellisiä seikkoja, joita ei valmiilla vastauksilla olisi tullut esille. Laadul-

lisen metodin mukaisesti tutkijan ja tutkittavan suhde on läheinen, tutkimusstrategia strukturoimaton, aineisto luonteeltaan rikasta ja syvää. Metodi on myös teoriaa luova, pikemminkin kuin teoriapohjaa varmistava. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 131.)

Vaikeinta tutkimuksen onnistumisen kannalta saattaa olla aineiston tulkinta. Tutkijan on osattava tulkita saamaansa aineistoaan oikein. (Syrjäläinen, Eronen & Värri 2007, 8.) Tutkijan oma maailmankuva ja elämätkuva vaikuttavat siihen miten hän tutkimusaineistonsa suhtautuu ja mihin hän kiinnittää huomiota. Tulkinnat ovat siis aina tutkijasta lähtöisin. Analyysitapani on siis ymmärtävä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 220). Tutkimuksessa tulee päättää milloin kerätty aineisto on riittävän suuri ja milloin se antaa riittävän kattavan vastauksen tutkittavaan ilmiöön. Tämäkin saattaa olla kvalitatiivisessa tutkimuksessa haasteellista. Hyvä ohjenuora tähän on kylläännyttäminen eli saturaatio. Aineiston kylläännyttäminen tarkoittaa sitä, että aineistoa seurataan ja sitä todetaan olevan riittävästi silloin, kun se ei tuota tutkimuksen kannalta enää mitään uutta tietoa. Tämä saattaa olla kuitenkin ongelmallista, sillä kvalitatiivisessa tutkimuksessa jokainen tapaus eli haastattelu on ainutlaatuinen ja uuden tiedon määrä saattaa näin ollen olla loputon. (Eskola & Suoranta 2001, 62.)

Reliabiliteetilla ja validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä. Tutkimuksen luotettavuudella tarkoitetaan, että toistettaessa saataisiin sama tulos. Omassa tutkimuksessani tämä tarkoittaisi sitä, että toistaessani haastattelun, haastateltava antaisi samat vastaukset kuin edellisellä kerralla. Lisäksi, jos haastattelut suorittaisi joku toinen henkilö, vastaukset voisi tulkita samalla tavalla. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa luotettavuuteen suhtaudutaan kuitenkin hieman eri tavalla kuin kvantitatiivisessa tutkimuksessa, jossa tutkimus perustuu mitattavuuteen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa haastateltua tulee ymmärtää, mitä hän ajattelee, tuntee ja miten käyttäytyy. Validiteetilla tarkoitetaan lähinnä sitä, että tutkimuksesta löytyy vastaukset siihen mikä oli alun perin tutkimuksen tarkoituksenakin. (Trost 1993, 66–68.) Omassa tutkimuksessani luotettavuutta lisää haastattelujen nauhoitus. Vanhan Porvoon alueen noin 700 asukkaasta haastattelin vain kuutta, joten tulosten yleistettävyys ei siinä mielessä ole paras mahdollinen. Haastattelun tuloksista kävi kuitenkin ilmi, että monella haastateltavalla oli samankaltaisia kehittämis- ja elävöittämissuhteita, joten tämä vahvistaa tutkimuksen pätevyyttä. Olen tutkimustuloksiin liittännyt katkelmia haastateltujen mietteistä, joten tämä osaltaan lisää tutkimuksen pätevyyttä.

4.1.1 Toimintatutkimus kvalitatiivisen tutkimuksen lähestymistapana

Tutkimukseni voidaan sanoa olevan samalla toimintatutkimusta, koska tutkimukselleni on tunnusomaista toiminnan ja tutkimisen samanaikaisuus. Pyrin tuottamaan käytännönläheistä hyötyä tutkimuksestani. Päämääränä ei ole pelkkä tutkiminen vaan myös toiminnan kehittäminen. Toiminnalla tarkoitetaan nimenomaan sosiaalista toimintaa eli ihmisten yhteistoimintaa. (Heikkinen 2001, 170–171.) Toimintatutkimuksessa haastateltavat pääsevät itse luomaan ratkaisuja tutkimusongelmaan. Tutkija osallistuu tutkittavan yhteisön toimintaan ja pyrkii ratkaisemaan jonkin ongelman yhdessä tutkittavan yhteisön jäsenten kanssa. Toimintatutkimuksen avulla voidaan ratkaista erilaisia käytännön ongelmia. (Heikinen, Huttunen & Moilanen 1999, 40.)

Toimintatutkija kehittää aktiivisesti tutkimuksensa avulla juuri tutkimuskohteelle sopivia toiminta- ja lähestymistapoja ja – taitoja. Tutkija luovuttaa tutkimuksen aikana ”tieteellisiä välineitä” tutkimuskohteen jäsenille ratkaista käytännön ongelmia. Toimintatutkijalla on kolmenlainen rooli tutkimuskohteessa. Näitä ovat ”tutkijan rooli, ihmisen rooli ja muutostavoittelijan aktivoijan rooli.” Aktivoijana tutkija pyrkii saamaan tutkimuskohteen jäsenet osallisiksi muutos- ja tutkimusprosesseihin. Tutkija pyrkii saamaan tutkimuskohteen jäsenet pohtimaan itse aktiivisesti ratkaisuja ongelmiinsa. Tutkimuksessa hän on mukana ihmisenä, jolta tutkimuksen aikana odotetaan myötäelämistä ja tarvittaessa myös apua ongelmatilanteisiin. (Vilkkä 2006, 70–72.) Tässä yhteydessä on viitattava myös toimeksiantajan pyrkimykseen kehittää Vanhaa Porvoota toimintatutkimuksen periaatteella. Hankkeessa osallisina olevat pyrkivät toimintatapojen muutoksiin ja jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Tutkijan tavoitteena on muutostavoite teoreettisen tutkimustiedon tuottamisen ohella. Tutkijan tuotoksena on tutkimusraportti, jonka avulla tutkija osallistuu tutkimuskohteesta, yhteiskunnasta ja sen kehityksen suunnasta käytävään julkiseen keskusteluun. (Vilkkä, 2006, 77.)

4.2 Tutkimuksen empiirinen toteutus

Tein yhteensä kuusi yksilöhaastattelua. Yleisesti ottaen asukkaat ottivat tutkimuksen vastaan positiivisella mielellä ja olivat innostuneita, että tällaista tutkimusta tehdään. Jos tutkimukseen osallistumisesta kieltäydyttiin, syynä olivat henkilökohtaiset kiireet, ei niinkään se, ettei tutkimusta pidetty tärkeänä tai ettei siihen olisi haluttu osallistua. Pysin henkilöitä valitessani ottamaan huomioon, että tutkimuksessa olisi niin miehiä kuin naisiaakin. Kattava ikäkatteoria tuli olla edustettuna eli, että haastateltaviani olisi niin nuoria kuin hieman iäkkäämpiäkin henkilöitä. Tarkoitukseni oli selvittää, onko myös Vanhassa Porvoossa eri-ikäisillä erilaisia tarpeita asuinalueensa suhteen, kuten aiemmin teoria osuudessa käsittelin. Halusin lisäksi ottaa huomioon sen, että osa haastateltavista olisi vuokralaisia eivätkä kaikki omistusasuntojen asukkaita. Koska olettamukseni oli, että vuokralla asuvilla henkilöillä ei välttämättä olisi aivan niin paljon asuinalueensa kehittämishaluja ja mahdollisia kehittämisajatuksia kuin taas asukkailla, jotka asuvat omistusasunnoissa. Tämä olettamukseni osoittautui kuitenkin vääräksi, sillä ainakin haastattelemani vuokralaisella oli tutkimukseeni todella paljon annettavaa. Hänellä oli paljon erinomaisia kehittämisajatuksia. Pidin tärkeänä kriteerinä sitä, että kaikki haastateltavistani eivät kuuluisi asukasyhdistykseen. Sillä olettamukseni on, että asukasyhdistyksen jäsenenä asukas saa jo äänensä kuuluviin paremmin, kuin sellainen asukas joka ei asukasyhdistykseen kuulu. Kaikki Vanhan Porvoon asukasyhdistykseen kuuluvat eivät kuitenkaan ole aktiivisesti mukana itse yhdistystoiminnassa, joten tämän tutkimuksen kautta osan heidänkin ääni saadaan kuuluviin. Halusin erityisesti asukasyhdistykseen kuulumattomien henkilöiden kohdalla tutkia oliko heillä ideoita muihin asukaan vaikuttamiskeinoihin kuin asukasyhdistys.

Ennen haastatteluja lähetin haastateltaville sähköpostitse saatekirjeen (Liite 2), jossa kerroin lyhyesti tutkimuksen tarkoituksesta, toimeksiantajastani ja koulutusohjelmastani. Kirjeen tarkoituksena oli ohjata haastateltava ymmärtämään mikä on tutkimukseni tarkoitus sekä käynnistämään haastateltavan ajatuksia muun muassa siitä, millaisia kehittämisajatuksia asukkaalla olisi koskien Vanhan Porvoon kehittämistä. Haastatteluista yhden suoritin toukokuussa 2007, yhden marraskuussa 2007, kolme tammikuussa 2008 ja yhden huhtikuussa 2008. Työni tekeminen ajallisesti venyi hieman pitemmäksi kuin olin suunnitellut ja siksi olen tehnyt haastattelujakin ripotellen. Toisaalta käännän tämän seikan mielekseni positiiviseksi, koska uskon haastattelujen synnyttävän tutkimuksen kannalta hieman erilaisia vastauksia vuodenaikojen vaihdellessa. Haastattelut kestivät 45minuutista kahteen tuntiin. Nauhoitin kaikki haastattelut ja litteroin ne heti haastattelujen jälkeen. Litteroimalla eli kirjoittamalla haastattelut nauhurilta sanasta sanaan, sain kaiken puheen koottua paperille, josta tutkimuksen kannalta oleellinen tieto oli

helppo poimia. Nauhoitus lisäsi tutkimuksen luotettavuutta eli nauhoituksen tarkoitus oli muistivirheiden minimoiminen.

4.3 Tuloksia kehittämiseen sekä elävöittämiseen

TAULUKKO 1. Haastateltavat henkilöt taustatietoineen

	HAASTATELTAVAN TAUSTATIEDOT	Miten pitkään haastateltava on asunut Vanhassa Porvoossa	Miten haastateltava asuu	Kuuluuko haastateltava asukasyhdistykseen
N1	NAINEN ELÄKE-LÄINEN	10v	Omistus asunto	Kyllä
N2	NAINEN NUORI	4v	Vuokralla	Ei
N3	NAINEN NUORI AIKUINEN	8v	Omistusasunto	Kyllä
N4	NAINEN KESKI- IKÄINEN	n.20v	Omistusasunto	Kyllä
N5	MIES KESKI- IKÄINEN	n.60v	Omistusasunto	Kyllä/ei kuitenkaan aktiivisesti
N6	MIES KESKI- IKÄINEN	n.40v	Omistusasunto	Ei

4.3.1 Haastattelemani asukkaat

Taulukosta 1 ilmenee haastateltavien taustatiedot. Haastatelluista naisista ensimmäinen (N1) on eläkkeellä ja asuu omistusasunnossa. Toinen haastatelluista naisista (N2) on nuori vuokralainen. Kolmas haastatelluista (N3) on nuorehko omistusasunnossa perheineen asuva nainen. Neljäs haastatelluista (N4) on keski-ikäinen nainen, joka asuu omistusasunnossa. Ensimmäinen haastatelluista miehistä (N5) on keski-ikäinen ja hän asuu omistusasunnossa. Toinen haastattelemani miehistä (N6) on myös keski-ikäinen omistusasunnossa asuva. Haastattelemani asukkaat asuvat ympäri Vanhaa Porvoota. Tämä on tutkimuksen kannalta ihanteellista, koska eri puolilla Vanhaa Porvoota saattaa olla erilaiset kehittämis- ja elävöittämisvaatimukset. Tutkimuksessani en haastatellut lapsia tai nuoria, mutta heidän näkemyksiään tuli esiin myös perheellisten haastatteluissa. Osalla haastateltavistani oli jo kotoa pois muuttaneita lapsia, mutta

osalla siis vielä kotona asuvia, pieniäkin lapsia. Osa haastatteleistani henkilöistä on asunut Vanhassa Porvoossa pitempään, jopa lähes koko ikänsä ja osa vain pari vuotta. Haastatteluista ilmeni, että niin uudemmilla kuin vanhemmillakin Vanhan Porvoon asukkailla oli yhtä paljon kehittämissuhteita ja innostusta kaupunginosan kehittämiseen.

Asukkaiden ajatuksia Vanhan Porvoon kehittämiseen ja elävöittämiseen

Tutkimuksessa selvisi, että Vanhan Porvoon asukkailla on runsaasti toiveita, ideoita ja odotuksia Vanhan Porvoon kehittämisen ja elävöittämisen suhteen. Kehittämissuhteista olen rakentanut luvun 4 loppuun yhteenvedoksi taulukon (taulukko 2) ja ryhmitellyt ehdotukset tyyteiltään samoihin teemaryhmiin tulosten selventämiseksi. Olen jakanut kehittämissuhteista ja elävöittämissuhteista omiin kategorioihinsa, mutta tulokset toimivat kuitenkin niin, että kehittämissuhteet toimivat samalla elävöittämissuhteina ja toisinpäin. Erityisesti tutkimustulosteni tässä osiossa, voimme huomata miten asukkaat havainnoivat puutteita ja kehityskohteita Vanhassa Porvoossa ja esittävät omia ratkaisumallejaan niihin. Toimintatutkimuksen periaate tältä osin onnistui. Kuitenkaan kaikkien esittämiensä ongelmakohtien ratkaisemiseksi asukkaat eivät osanneet tuottaa vastausta.

Vanhan Porvoon yleiseen turvallisuuteen liittyviä seikkoja

Tutkimushaastatteluista kävi ilmi, että Vanhan Porvoon yleistä turvallisuutta toivottiin vielä kehitettävän. Melkein kaikkien haastateltavien kanssa, eli neljän kuudesta, haastattelun jossain vaiheessa keskustelu kääntyi vuoden 2006 tapahtumiin ja tuomiokirkon paloon. Tapahtuma herätti runsasta keskustelua asukkaiden keskuudessa muun muassa Vanhan Porvoon paloturvallisuudesta. Lisäksi asukkaat totesivat miten uhkaava elementti tuli voi edelleen olla kaupungissa. Tulipalojen koetaan olevan suureksi vaaraksi tiiviisti rakennetussa Vanhassa Porvoossa. Tämä seikka on kaupungin historian aikana huomattu useasti. N1, N4 ja N5 mainitsivat, että paloturvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota entistä enemmän. N5 kertoi, että paloturvallisuuteen liittyviä tarkastuksia tulisi tehdä viranomaisten toimesta kunkin asukkaan tontilla enemmän. Hän toivoo, että viranomaiset olisivat tässä asiassa tiukempia ja määräisivät asukkaita korjaamaan mahdolliset puutteet sekä tekisivät korjausten jälkeen jälkitarkastuksen. N1 ehdotti, että paloturvallisuudesta pidettäisiin enemmän luentoja asukkaille. Hän totesi, että aihe on aina ajankohtainen ja kiinnostaisi varmasti asukkaita. N4 oli huolissaan siitä, että monen tontilla on käyttämättömiä ulkorakennuksia, joihin on suhteellisen helppo tehdä ilkivaltaa tai tahallisia tulipaloja. N5 mainitsi kehitysideaksi yleisen turvallisuuden parantamisen niin, että huoleh-

ditaan hälytysajoneuvojen pääsemisestä paikalle tarvittaessa. Olisi huomioitava entistä huolellisemmin, että kapeat kadut olisivat esteettömiä hälytysajoneuvoille.

Yleiseen viihtyvyyteen ja joulunaikaan liittyviä ajatuksia

Yleisesti ottaen Vanhaan Porvooseen toivottiin vielä ympäristön kohennusta ja viimeistelyä. Lisää kukkaistutuksia viihtyvyyden lisäämiseksi toivoivat N1 ja N5. Samat henkilöt toivoivat vanhan aurinkokellon paikalle kyseisen kellon takaisin. Paikalla on tällä hetkellä jäljellä pelkät kellon tukirakenteet. Haastateltava N5 toivoi aurinkokellon luo lisäksi pengerrystä ja kukkaistutuksia. Pengertäminen vähentäisi autoilua alueella. Sama haastateltava toivoi Vanhaan Porvooseen vielä lisää viimeistelyä, kuten eri puistoalueiden kohennusta. N1 toivoi Vanhaan Porvooseen enemmän roska-astioita, sillä ihmiset heittelevät roskia maahan: ”... *et saa aina tästä oman talon edestä korjata kadulta sitten aamuisin aina roskapaperit sitten pois...*” Roskikset voisivat hänen mukaan olla jotain uutta ja erilaista, ei vain perinteisiä roska-astioita. Niissä voisi olla vaikkapa taidetta tai ne voisivat jotenkin muuten sulautua ympäristöönsä.

N1 toivoi joulun aikaan 2006 VIVA Porvoo-Borgån Vanhan Porvoon asukkaille lanseeraaman jouluikkuna-kilpailun jatkuvan ja säilyvän tulevaisuudessakin. Asukkaat voivat kehittää kukin mieleisensä jouluisen ikkunan asuntoonsa ja näin samalla elävöittää kaupunkiympäristöään sekä parantaa viihtyisyyttä. Samalla he kilpailisivat siitä, kenen ikkuna olisi kaikista tunnelmallisin. Joulun aikaan Vanhaa Porvoota koristavat punamuoviset, ämpärin malliset joulukellovalot. Näihin valoihin N1 toivoi toista ratkaisua. N1 ehdotti, että joulunaikaan asukkaille voisi järjestää asunnon ikkunoille kaikille samanlaiset kyntteliköt, esimerkiksi kaikille Kirkkokadun ikkunoille, luomaan tunnelmaa.

Liikenteen kehittämiseen liittyviä ajatuksia

Liikenteeseen liittyviä parannusehdotuksia haastattelemillani henkilöillä oli melko paljon. Vanhaa porvoolaisia puhuttaa erityisesti läpiajoliikenne ja sitä tuntuu olevan runsaasti. Asukkaista N1, N4, N3 ja N6 tuomitsivat läpiajoliikenteen. N2 sanoi, että häntä liikenne ei varsinaisesti häiritse. N5 mukaan liikennettä ei pidä enää enempää rajoittaa. Mutta taas N1 ja N3 olivat sitä mieltä, että kaikki läpiajoliikenne tulisi katkaista alueelta. N1 kertoi, että jalankulkijoille ja matkailijoille olisi paljon miellyttävämpää jos suurempi osa kaduista olisi kävelykatuja. N5, N2, N4 ja N6 eivät näe Vanhaa Porvoota tulevaisuudessa kokonaan autottomana, mutta rajoituksia läpiajoliikenteeseen tulisi ehdottomasti olla. N5 kuitenkin on sitä mieltä, että kaikkien tulee

päästä liikkumaan ilman rajoituksia: ”...*täytyyhän tääl voida liikkua ja ihmiset kulkea ja mennä*”...N6 kertoi, että toivoo, että autot poistettaisiin katutilasta, rumentamasta yleiskuvaa.

Liikennettä rajoittamaan N4 ehdotti puomeja, joiden läpi pääsisivät vain asukkaat. Tarvittaessa muut pääsisivät erikoisluvan hankkineena: ”...*no sanotaan, että Keski-Euroopassahan on, tai Euroopassa niin kun muuallakin, sellaisia systeemejä, että tota sulla on niinkun matkapuhelimella tai jollain, kun on niin kun kadusta nousevat tolpat, jotka sitten laskeutuu hyvin rauballisesti...*” N4 ehdotti lisäksi niille asukkaille, jotka eivät voi pitää autoaan omalla tontilla, omaa lukollista parkkiruutua. Siihen vain kyseisellä henkilöllä olisi mahdollisuus parkkeerata oma autonsa. Näin hillittäisiin ulkopuolisten parkkeeraamista alueella. Nämä parkkiruudut voisivat olla ympäristöönsä sulautuvia, kuten asukas oli nähnyt Italiassa: ”...*oltiin lomalla jossain Italiassa, niin siel oli tämmösiä lukollisia sieviä takorautaisia, niin kun esteitä, et sä pääset niinkun omalla lukolla ja sit se painui alas ja sit sä pystyit niinkun parkkeeraamaan oman auton ja sit sä otat taas ylös, tai sit kun sä lähdet pois, niin sä tavallaan taas lukitset, ettei siihen pääse kukaan muu...*”

N3 ehdotti Vanhan Porvoon pohjoispuolelle rakennettavaksi sillan ja ohikulkutien, jotta läpiajoliikenne Vanhan Porvoon kautta saataisiin katkaistua. Hänen mielestään Porvoon kaupungin ja Vanhan Porvoon tulisi pystyä tekemään lopullinen päätös läpiajon katkaisemiseksi, jotta tuloksiin voitaisiin joskus päästä. N2 taas ehdotti, että Vanhan Porvoon asukkaiden autojen tuulilasiin tulisi asettaa vaikkapa isot A-kirjaimet. Heillä tulisi olla lupa ajaa Vanhassa Porvoossa. Näin myös muut asukkaat näkisivät, että henkilö on asukas ja hänellä on lupa ajaa esimerkiksi Sillanmäkeä väärään suuntaan, eikä tästä syntyisi väärin tulkittavia tilanteita. Sillanmäki on yksisuuntainen muille, mutta asukkaat saavat ajaa molempiin suuntiin, eli pihoihin ajo on sallittua. Tuulilasilla olevalla merkinnällä ei olisi epäselvää, että pihaan ajava on asukas.

N2 kertoi, että kesäisin on erittäin hankalaa liikkua autolla Vanhassa Porvoossa olevan vanhan sillan poikki, koska turistit parveilevat sillalla, eivätkä aina edes ymmärrä väistää liikennettä. Itse silta on kapea, mutta jalankulkijoille tarkoitettu kävelyliuska on erittäin kapea. Haastateltu esittää ratkaisuksi, että siltaa levennettäisiin sekä kävelytasannetta levennettäisiin reilusti. Sillalle tulisi rakentaa erillinen tasanne kuvaamiselle. Silta on erittäin suosittu kohta maisemakuvaamiselle, joten erillinen tasanne mahdollistaisi kuvien ottamisen ilman häiriötekijöitä. Hän kertoo lisäksi, että turisteja tulisi jollakin tapaa ohjata järkevämmiin, että he eivät tukkisi katuja, joilla asukkaiden on liikuttava. Haastattelemani N1 ehdotti, että esimerkiksi Kirkkokadusta voisi tehdä kokonaan kävelykadun, aivan kuten esimerkiksi Jokikatu on kesäaikaan. Tällöin Kirkkokadun varrella menestyisivät varmasti myös erilaiset liikkeet, joita hän toivoo kadun varrelle. N4 oli sitä mieltä, että poliisien tulisi valvoa Vanhan Porvoon liikennenopeuksia enemmän,

jolloin ylinopeudet alueella saattaisivat laskea. N4 kertoikin, että aivan liian usein 15 kilometrin tuntinopeutta rikotaan. Haastattelemani N1 ja N3 mainitsivat nykyisten liikennetottumusten olevan vaaraksi lapsille Vanhassa Porvoossa. Kuten teoriaosuudessa havaitsimme, liikenteetön ympäristö olisi pienille lapsille paras.

Vanhan Porvoon palveluihin liittyviä ajatuksia

Yleisesti ottaen asukkaille tarkoitettuja palveluja toivottiin enemmän koko Vanhan Porvoon alueelle. Viisi kuudesta haastatellusta totesi, ainakin jossain vaiheessa haastattelua, että Vanhassa Porvoosta löytyy kyllä runsaasti palveluja turisteille, mutta ei juuri mitään lähinnä asukkaille tarkoitettuja palveluita. N2 kertoi, että asukkaille tarkoitettuja palveluita tarvitaan, jotta voisi asioida mahdollisimman lähellä kotia. Turisteille tarkoitetuissa liikkeissä, kuten erilaiset matkamuistomyymälät, ei tule asioida juuri koskaan, joten sen tyyppisiä palveluita hän ei kaivannut alueelle enempää: *”mut et sinne sais jotain tällöisiä niinkun aivan konkreettisia, tällöisiä niinkun asukkaille tarkoitettuja, että se alkais asukkaillekin ihan merkittävään joihin se Vanha Porvoo, et ei esimerkiksi tuu käytyä niissä liikkeissä juuri koskaan, et se on ehkä just ennen joulua...”*

Kaikista haastattelemistani asukkaista pisimmän aikaa Vanhassa Porvoossa asuneet N5 ja N6 muistelivat menneitä vuosikymmeniä, jolloin Vanhassa Porvoossa riitti erikoispalveluja asukkaille, kuten lihakauppa, maitokauppa, kelloseppä ja kenkäkauppa. He harmittelivat, ettei näitä erikoispalveluita juuri enää ole alueella. Molemmat haastateltavat totesivat, että liikkeet ovat vuosien varrella siirtyneet palvelemaan matkailijoita ja asukkaille tarkoitettuja palveluita löytyvät nyt keskustasta. N2 näki erittäin suurena puutteena sen, ettei Vanhassa Porvoossa ole elintarvikekioskia ja toivoi, että sellainen saataisiin sinne pian. Hän mainitsi, että sen tulisi olla sellainen, joka voisi olla auki myös sunnuntaisin. Hänen mukaan kioski elävöittäisi aluetta. Myös N3 mainitsi, että elintarvike myynti puuttuu alueelta kokonaan ja lapsiperheen äitinä toivoi sellaisen palvelun löytyvän alueelta. Haastatelluista kolme muisti, että vielä pari vuotta sitten Vanhassa Porvoossa oli pieni kulmakauppa, joka oli kyllä asukkaiden keskuudessa pidetty.

N2 ehdotti, että Vanhaan Porvooseen tulisi perustaa oma sivukirjasto. Se voisi olla erikoiskirjasto kuten lasten- tai käsityökirjasto tai historia osastonsa. N4 ja N5 muistuttivat, että turisteille tarkoitettuja wc:itä tulisi olla myös Vanhassa Porvoossa, koska tällä hetkellä matkailijat kuormittavat turhaan pienten kahviloiden wc:itä. N5 totesi, että perusasiat, kuten käymälät viestittäisivät, että matkailijoita toivotaan Vanhaan Porvooseen. Eri väestöryhmien tarpeet korostuvat jälleen tässä aiheessa. Kaikki väestöryhmät tarvitsevat asuinalueellaan kauppaa ja erityisesti lapsiperheet sekä ikääntyneemmät toivovat eri palveluiden löytyvän läheltä kotia.

Jopa pienille lapsille elintarvikekioskin löytymisen asuinalueelta todettiin olevan tärkeää. Lisäksi eri-ikäisille tärkeää palvelua, kirjastoa, toivottiin alueelle.

Tiedottamiseen liittyviä seikkoja ja muita ajatuksia

Vaikka N2 ei ennen haastatteluamme tiennytkään, että Vanhan Porvoon asukasyhdistyksellä on omat internet-sivunsa hän haastattelun aikana ehdotti, että niitä voisi käyttää myös asukkaiden informoimiseen. Sivuilla voisi kertoa missä alueella on odotettavissa esimerkiksi tietöitä tai muuta melua aiheuttavaa toimintaa. N4 ideoi, että internet-sivut voisivat olla entistä enemmän interaktiivisia ja sivuilta voisi löytyä keskustelupalsta ja kommentoimismahdollisuus asukkaille.

N5 ideoi, että Porvoon kaupunginvaltuustoon tulisi saada joku tarmokas Vanhan Porvoon asukas, jolloin Vanhaa Porvoota koskevien asioiden läpivieminen voisi olla helpompaa. Hän vertaili miten muissa Porvoon lähiöissä asuvien kunnallispolitiikkojen aikana oli lähiöissä tapahtunut positiivisia muutoksia, joten oman poliitikon löytäminen Vanhasta Porvoosta olisi aluetta kehittävä seikka. Hänen mukaansa jokainen poliitikko pyrkii poliittisen uransa aikana ajamaan myös oman asuinalueensa asioita: ”...*sul pitää olla tällainen oman edun ajaja ja hänen pitää olla päättävissä elimissä eli silloin tää homma toimii...*” Haastatellessani N4:sta sama seikka koskien alueen oman poliitikon löytymistä nousi esille. Hän uskoo, että Vanha Porvoo kehittyisi oman poliitikon myötä. N4 oli sitä mieltä, että asukasyhdistykseen tarvitaan enemmän jäseniä, jotta sen ajamien asioiden takana olisi suurempi tukijoukko. N5 ja N1 kertoivat, että asukasyhdistykseen ja erityisesti sen hallitukseen tarvitaan uusia jäseniä synnyttämään uusia ajatuksia ja ajattelutapoja. Uusien näkökulmien myötä myös Vanhan Porvoo saattaisi kehittyä. N6 pitää erinomaisena seikkana, että asukasyhdistyksen hallituksen jäsenet vaihtuvat. Hän pitää tärkeänä, että mukana on myös nuoria tuomassa uusia ajatuksia toimintaan.

N5:n mukaan esimerkiksi asukasyhdistyksen tulisi harrastaa enemmän lobbausta saadakseen konkreettisia asioita läpi esimerkiksi kaupungin valtuustossa. Lobbaus tarkoittaa erilaisten ryhmien pyrkimystä vaikuttaa päättäjiin sekä poliitikkoihin. Lobbaamisen tavoitteena on oman asian ajaminen ja näkyvyyden kohentaminen yhteiskunnassa. Vaikuttajan tulee ymmärtää lobbaus eräänlaisena positiivisena mahdollisuutena, jota päättäjät odottavat ja kaipaavat kansalaisilta. Haastateltavani lisäsi vielä, että päättäjiin tulisi ottaa suoraa yhteyttä, esimerkiksi ennen varsinaiseen kirjelmöimiseen ryhtymistä. Heille tulee kertoa etukäteen millaista asiaa ollaan valmistelemassa. N5 lisäsi vielä, että olisi tärkeää, että myös tulevaisuuden sukupolvilla olisi mahdollisuus saada lainoja tietyin korkohelpotuksin, jotta Vanhan Porvoon kiinteistöjä olisi

mahdollisuus ostaa ja kunnostaa tulevaisuudessakin. Haastatteleman N6 näki tulevaisuudessa alueen rakennussuojelun kohentuvan entisestään ja piti sitä positiivisena ilmiönä.

Yrittämiseen liittyviä ajatuksia

Monet seikat, jotka haastatteleman asukkaat kokivat Vanhan Porvoon kehittämismahdollisuuksina, mutta myös samalla erityisesti elävöittämismahdollisuuksina, liittyivät jollakin lailla yrittämiseen. Yrittämiseen liittyviä seikat ovat samalla osittain samoja kuin edellä mainitsemani kehittämisideat palveluiden suhteen. Haastatteleman asukkaiden mukaan Vanha Porvoo koetaan edelleenkin elävänä jos siellä on liiketoimintaa. Se koettaisiin jopa elävämpänä jos alueelta löytyisi tulevaisuudessa enemmän palveluita asukkaille. N1:n mukaan leipomo elävöittäisi Vanhaa Porvoota: ”...mä haluaisin pienen leipomon, aattele kun ois pieni leipomo...ja sais bakee aina tuoretta...” Hän mainitsi, että sellainen kuuluu luontevana osana vanhoihin kaupunkeihin, kuten Euroopassa. N2 ja N3 toivoivat Vanhaan Porvooseen elintarvikekioskin. N2 kertoi, että kokee Vanhasta Porvoosta löytyvän hintatyypeiltään kalliita liikkeitä, kuten erilaisia antiikkiliikkeitä, mutta tavallisia asukkaiden peruspalveluita on unohdettu tuottaa ja kehittää: ”...siä ei oo mitään palveluita niinkun asukkaille...et se on ihan niinkun jotenkin täysin turisteille, et kyllä niille turisteille nyt alkaa olla jo ihan tarpeeksi toubua, niin kun mun mielestä, nyt vois alkaa ajatella asukkaitaki...” Saman haastatellun mukaan kuitenkin esimerkiksi Kynttiläkamari, pääasiassa erilaisia kynttilöitä myyvä liike, on juuri sen tyyppinen liike, joka palvelukonseptillaan tarjoaa palveluita ennen kaikkea matkailijoille, mutta kuitenkin unohtamatta paikallisia asukkaita ja porvooolaisia yleensä. Kolmen haastatellun mukaan myös Pieni Suklaatehdas Vanhassa Porvoossa on hyvä liike, sen palvelukonseptilla on otettu huomioon myös asukkaat, eikä pelkästään turisteja.

N2 ihmetteli, kuka päättää vapaiden liiketilojen jakamisesta Vanhassa Porvoossa, pitääkö kunkin liikkeen perustamiseen olla lupa, vai voiko Vanhaan Porvooseen perustaa minkä tyyppisen liikkeen tahansa. Lisäksi hän esitti kummastuksensa, miksei kukaan ole perustanut Vanhaan Porvooseen kioskia: ”...et lähinnä mä mietin, et lähinnä niinkun se liiketilojen käyttäminen ja jakaminen, et miten se niinkun käytännössä tehdään, niinkun esimerkiksi siihen on tullut yks uus liike Cellar cafen viereen, joku tällöinen lasten vaate juttu, niin mua se ärsytti siinä mielessä, niinkun siinä mielessä, et niinkun, et jos on noin hyvä liiketila niin eikö sitä nyt sitten vois jonkin järkevämpään laittaa. Et no okei, käytetyt lasten vaatteet on ihan kaunis ajatus, mutkun semmosia turhake liikkeitä on mun mielestä jo niin hirveet määrät. Siis niin kaikki hörhöt, jotka haluaa perustaa jonkun idealistisen, kummallisen firman, joka myy jotain täysin tarpeetonta tavaraa X niin saa sieltä liiketilan, mutta sit sitä ei voi olla yhtä jumalan elintarvikekioskia, se on musta tosi ääh, sillai tosi ärsyttävä...”

N2 ja N4 toivovat Kirkkotoria ympäröivän alueen elävöittämistä. He toivovat enemmän ympärivuotista toimintaa alueelle, kauppvoja, liikkeitä ravintoloita ja kahviloita N4 ehdotti, että Brunbergin myymälä, jossain Kirkkotorin ympäristössä, saisi paikallisiakin ihmisiä liikkeelle ja näin ollen ihmisten asiointi elävöittäisi alueen ympäristöä. N1 toivoi Kirkkokadun varrelle lisää liiketiloja, jonka mahdollistaisi kadun varren taloissa olevat vanhat liiketilahuoneistot. Kaksi haastattelemaani asukasta, N2 ja N5, mainitsivat, että tulisi ymmärtää laajentaa matkailijoiden kokemaa Vanhaa Porvoota laajemmalle alueelle, kuin vain Jokikatu ja Välikatu, jossa pääosa erilaisista liikkeistä on. Liikkeiden ollessa keskitetyksi vain noilla kahdella kadulla, turistitkin parveilevat tällä samalla alueella ja kokevat, että ainoastaan tuo suppea alue on Vanhaa Porvoota.

Elävöittäminen N1, N2, N4, N5 ja N6 kokemana tarkoittaisi sitä, että liikkeitä löytyisi kokonaisuudessaan laajemmalla alueella. N5 ehdotti, että mallia tulisi ottaa Raumalta, jossa liikkeet ovat ripoteltuina laajemmalle alueelle. Myös N2 ehdotti liikkeiden levittämistä laajemmalle alueelle, jolloin esimerkiksi kesän aikaan, turistit eivät ruuhkautuisi vain Väli- ja Jokikaduille. Haastateltu N5 koki, että liike-elämää on Vanhassa Porvoossa jo runsaasti sekä vierastaa ajatusta uusien liikkeiden perustamisesta. Hän kokee, että kuitenkin pienillä paikallisilla ravintoloilla voisi olla vielä mahdollisuus liike-ideaan Vanhassa Porvoossa.

Haastatellut asukkaat N1, N2, N4, N6 ja N5 kertoivat, että kokevat turistien elävöittävän kaupunkikuvaa. N3 huomautti, että alueen pysymiseen elävänä tarvitaan myös itsestään selviä asukkaita. N2 totesi, että ehkä turistit eivät aina huomaa sitä seikkaa, että Vanha Porvoo on elävä kaupunginosa, eikä vain museomainen alue. N5 on asunut Vanhassa Porvoossa melkein koko ikänsä ja kertoi, että kokee Vanha Porvoon jo elävöityneen vuosien varrella. Hän muistutti, että jossain vaiheessa, jos emme jo nyt ole siinä tilanteessa, tulee vastaan väistämättä elävöitymisen ”brake even point.” Se tarkoittaa käytännössä tilannetta, jossa emme enää voi elävöittää Vanhaa Porvoota enempää, olemme silloin ylittäneet elävöittämisen huipun. Hän totesi, että on keskityttävä pitämään huolta siitä mitä alueelta löytyy nyt. Vanhaa Porvoota tulee markkinoida ympärivuotisesti, jotta turisteja riittää kertoi N4. Jos turisteja ei ole, ei liikkeilläkään mene hyvin. Lisäksi hän kertoi, että kokisi Vanhan Porvoon kovin hiljaiseksi ilman turisteja: ” ... voi sanoa, et ne on niinkun Vanhan Porvoon pelastus, et jos tätä niinkun ajattelee semmosena, et täs pelkästään asuttais ja ois sit joitakin kauppoja niin eihän ne kaupat pelkästään porvoolaisten varassa pysyis hengissä, tollaset kaupat, et sit säs ois joko erilaisia tai ei mitään ja siinä mielessä niin tavallaan tota nää niinkun mitä näitä nyt on kuus ja puolisataa asukasta, mitä Vanhan Porvoon alueella on, niin kyllä tää aika kuollut olis jos tääl ei ketään muita liikkuisi...”

Tapahtumiin liittyviä ajatuksia

Viisi haastatelluista haluaisi Vanhaan Porvooseen enemmän tapahtumia, joissa asukkaat voisivat keskenään tavata ja näin oppia tuntemaan myös toisensa. N1 ehdotti, että esimerkiksi asukasyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä tulisi olla jokin vetonaula, vaikkapa mielenkiintoinen luento, joka saisi vähemmän aktiivisia asukkaita ja uusia asukkaita ottamaan osaa kokoukseen. N4 oli samaa mieltä ja ehdotti erilaisten luentojen lisäämistä. N5 muisteli, että ennen pidettiin erilaisia teemailtoja asukkaille ja se sai ihmisiä yhteen tilaan keskustelemaan asioista. Tällaista perinnettä voisi jälleen elvyttää. N6 vertasi Loviisassa pidettävää Vanhassa vara parempi tapahtumaa ja ehdotti, että Vanhassa Porvoossa tarvittaisiin samanlaista sosiaalista tapahtumaa. N1 toivoi asukkaiden keskuuteen lisää tapahtumia, vaikkapa musiikkiesityksiä puistoihin. N2 toivoi, että Avanti! konsertteja järjestettäisiin enemmän Vanhassa Porvoossa, muun muassa ulkoilmakonsertteja Raatihuoneen torilla.

N1, N4 ja N5 olivat sitä mieltä, että asukasyhdistyksen järjestämät matkat, esimerkiksi eri kulttuurikohteisiin, ovat hyvä seikka ja tällaisia retkiä toivotaan lisää. Samat haastatellut lisäsivät, että niissä juuri tapaa toisia Vanhan Porvoon asukkaita. N1, N3 ja N4 pitivät avoimet portit-tapahtumaa erinomaisena tapahtumana Vanhassa Porvoossa. Avoimien porttien aikaan alkukesäisin ne Vanhan Porvoon asukkaat, jotka haluavat ottaa osaa tapahtumaan järjestämiseen, pitävät tonttiansa portit avoinna uteliaalle yleisölle ja vierailu piholla on mahdollista. N4 ehdotti, että samankaltaisia tapahtumia voisi olla lisää. N3 muistutti, että Avoimet portit-tapahtuman idea on syntynyt asukkailta. Kukaan ei ole tuonut tapahtumaa valmiina formaattina kaupunkiin ja juuri tämän seikan asukas N3 uskoo olevan juuri se syy siihen miksi tapahtuma on niin pidetty asukkaidenkin keskuudessa. Se luo alueelle tunnelmaa ja on luonteeltaan sellainen, jonka järjestäjät itse kokevat olevan hyvä tapahtuma ja mielekäs järjestää. N4 korosti asukkaille yhteisten tapahtumien tärkeyttä. Niissä voi oppia tuntemaan toisensa, sillä moni Vanhaan Porvooseen muuttanut, ja tulevaisuudessa muuttava, on ulkopaikkakuntalainen. Silloin toisiin tutustumista ja sosiaalisten verkostojen luomista helpottaisivat yhteiset tapahtumat.

Yleiseen viihtyvyyteen liittyviä ajatuksia

N4 toivoo kaupunkipuistoprojektin toteutuvan Vanhassa Porvoossa. Hän näkee sen mahdollisuutena Vanhalle Porvoolle ja se muun muassa parantaisi mahdollisuutta saada EU-tukea ulkorakennusten suojelemiseen. N4 kokee, että Vanhassa Porvoossa on aivan liikaa puita. Hän kertoo, että ne ovat vuosien varrella vaivihkaa kasvaneet isoiksi ja nyt niiden kaatamiseen tarvitaan erillinen lupa. Isoksi kasvaneiden puiden kaataminen voi tulla kalliiksi, jos niiden kaatami-

seen ja poistamiseen tarvitaan vielä erillinen nostolava auto. Puut voivat lisäksi vahingoittaa rakennuksia ja rakennusten perustuksia. Tulevaisuudessa tulisi olla tarkemmat vaatimukset mitä kasvillisuutta alueella saa kasvaa: ”...*aivan liikaa puuta ja useimmat niistä ovat karkulaisia eli ne on aivan liian lähellä rakennuksen perustuksia, ylipäättään täällä ei ole kovin montaa puuta, jotka ei olisi liian lähellä perustuksia, koska tää on niin tiiviisti rakennettu. Jos ajattelee, että jos katsoo tuolta vanhalla sillalta tai muualta Vanhaa Porvoota niin kesäaikaan ei oikeestaan nää enää kaupunkia, vain puuta...*”

Lasten leikkipuistoja tarvittaisiin lisää. N2 oli huolissaan, ettei Vanhassa Porvoossa ole riittävästi aktiviteetteja lapsille tai paikkoja missä he voisivat tavata toisiaan. Kuten teoriaosuudessa esitin, tämä on tärkeää lapsille. N1 ehdotti, että leikkipuistoissa voisi olla puistotäti toimintaa ja hänelle voisi jättää hetkeksi lapsen hoitoon. N2 ehdotti, että Linnamäen alueelle tulisi kehittää jotain paikkaan sopivaa. Alueella voisi olla opastettu maisemakierros ja sinne voisi lisätä esimerkiksi pöytiä eväiden syöntiä varten. Myös Maarin aluetta joen rannassa tulisi kehittää ja huolehtia sen opasteista, että ihmiset löytäisivät sinne paremmin. Hän huomautti kuitenkin, ettei tule unohtaa, että se on säilytettävä rauhallisena ja luonnonmukaisena myös tulevaisuudessa. N5 ehdotti myös, että Linnamäki otettaisiin huomioon nykyistä paremmin ja sinne kehitettäisiin entistä paremmat opastaulut kertomaan miten tärkeä alue on Porvoon historiaa ajatellen. Linnamäellä sijainneen puisen linnan ympäriltä Porvoo on pikkuhiljaa ryhtynyt kasvamaan. Alueella voisi olla lisäksi kerrontaa siitä, miltä alue ennen näytti ennen. Uskon itse, että Linnamäen ja Maarin alueet olisivat potentiaalisia kehityskohteita.

N2 kertoi, että myös vanha aseman seutu tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon ja kehittää sinne jotain uutta, joka taas elävöittäisi ja samalla laajentaisi Vanhaa Porvoota kokemuksena nykyistä laajemmalle alueelle. Näyttää siis siltä, että edellä mainitut viihtyisyyteen liittyvät kehitysideat lisääisivät asukkaiden viihtymisen lisäksi myös matkailijoiden viihtymistä. Nämä kehitysideat toteutuessaan saattaisivat luoda myös enemmän aktiviteetteja alueelle. N5 ehdotti vielä, että olisi ihanteellista jos Vanhassa Porvoossa harrastettaisiin entistä enemmän ”talkoo meiniä.” Hän toivoo, että asukkaat ottaisivat toisensa huomioon entistä paremmin, eivätkä keskittyisi vain oman pihapiirin kehittämiseen. Toistensa huomioiminen parantaisi kaikkien viihtyvyyttä. Uskon, että tässä seikassa olisi hyödyksi jos asukkaat tuntisivat toisensa entistä paremmin.

TAULUKKO 2. Kehittämis- ja elävöittämissuhteita

KEHITTÄMIS- JA	ELÄVÖITTÄMISEHDOTUKSIA
<p><u>YLEISEEN TURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ paloturvallisuuden kehittäminen. (N1,N4,N5) ◦ tarkistettava, että hälytysajoneuvot pääsevät kulkemaan. (N5) <p><u>YLEISEEN VIIHTYVYYTEEN JA JOULUUN LIITTYVÄT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ ympäristön kohennusta (N1) ◦ viimeistelyä (N5) ◦ aurinkokellon paikalle aurinkokello takaisin (N1,N5) ◦ kukkaistutuksia enemmän (N1,N5) ◦ roskiksia enemmän, voisivat olla tyyliltään erilaisia mm. taidetta tai sellaisia, jotka sulautuisivat ympäristöönsä. (N1) ◦ jouluikkunakilpailun säilyttäminen ja järjestäminen. (N1) ◦ punaiset ”muoviämpäriä” Vanhassa Porvoossa tulisi muuttaa joksikin toisiksi. (N1) ◦ samanlaiset kyntteliköt ikkunoille joulun aikaan, esimerkiksi koko Kirkkokadulle. (N1) <p><u>LIIKENTEeseen LIITTYVÄT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ läpiajoliikennettä liikaa (N1,N4,N3,N6) ◦ poliisien pitäisi valvoa Vanhan Porvoon liikennettä enemmän. (N4) ◦ autot pois katutilasta N6 ◦ liian suuret nopeudet, 15km/h sääntöä rikotaan. (N1, N4) ◦ kaikki läpiajo tulisi katkaista. (N1,N3) ◦ Vanhan Porvoon alueelle puomit joiden läpi vain asukas pääsisi autollaan. (N4) ◦ sievät takorautaiset omat parkkipaikat. (N4) ◦ tarvitaan uusi ohikulkutie ja pohjoinen silta hillitsemään läpiajoliikennettä. (N3) 	<p><u>YRITTÄMISEEN LIITTYVÄT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ pieni leipomo, vrt. Euroopassa. (N1) ◦ elintarvikekioski Vanhaan Porvooseen vrt. kirkon vieressä oli ennen pieni kulmakauppa. (N2, N3) ◦ ei enempää kalliita liikkeitä, kuten antiikkiliikkeitä ja turisteille tarkoitettuja liikkeitä vaan enemmän liikkeitä, jotka on tarkoitettu palvelemaan nimenomaan asukkaita (N2,N6) vrt. Kynttiläkamari, Pieni suklaatehdas. ◦ lisää pieniä ravintoloita(N5) ◦ Kirkkotorin ympärille enemmän ympärivuotista toimintaa kuten kauppiaita, liikkeitä ravintoloita ja kahvilaita. (N2,N4) <p>Esimerkiksi Brunbergin myymälä elävöittäisi Kirkkotoria. (N4)</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kirkkokadulle lisää putiikkeja hyväksikäyttäen vanhoja liikehuoneistoja. (N1) ◦ liikkeitä tulisi olla ympäri Vanhaa Porvoota, ei vain keskitetysti kahdella kadulla. (Jokikatu ja Välikatu) (N2,N5) ◦ läpivuotinen Vanhan Porvoon markkinoiminen, että turisteja riittää. (N4) <p><u>TAPAHTUMIIN LIITTYVÄT</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ erityisesti lisää sellaisia tapahtumia, missä asukkaat kokoontuisivat ja tapaisivat keskenään. (N1,N2, N4,N6,N5) ◦ asukkaille voisi järjestää luentoja erilaisista kiinnostavista aiheista, tai teemailtoja tämä myös saattaisi houkutella mukaan uusia kuulijoita/ asukasyhdistyksen jäseniä. (N1,N4,N5) ◦ tulisi elvyttää asukasyhdistyksen vanhaa perinnettä järjestää erilaisia kulttuurimatkoja eri kohteisiin. (N1,N4,N5) ◦ Sosiaalista toimintaa enemmän vrt. Loviisan Vanhassa vara parempi-tapahtuma. (N6)

- isot A-kirjaimet asukkaiden autoihin, jotta saavat ajaa Vanhassa Porvoossa, muiden ei välttämättä tarvitse ajaa ollenkaan. (N2)
- vanhan sillan leventäminen ja turistien ”paimentaminen fiksummin”, etteivät esimerkiksi tuki koko vanhaa siltaa. Ratkaisu → Leventää kävelytasannetta ja tehdä siihen oma kohtansa kuvaamiselle. (N2)
- Kirkkokadusta voisi tehdä myös kävelykadun ja silloin siinä voisi olla myös putiikkeja. (N1)

PALVELUIHIN LIITTYVÄT

- lisätään asukaspalveluja (N1, N2,N3,N4,N5)
- elintarvikekioski tarvitaan (N2,N3)
- erikoiskirjasto esimerkiksi lastenkirjasto, käsityökirjasto tai historia osasto.(N2)
- yleisiä wc:itä tarvitaan lisää turisteja ajatellen, ettei tarvitsisi kuormittaa pienten kahviloiden wc:itä. (N4, N5)

TIEDOTTAMISEEN LIITTYVÄT& MUUT

- asukasyhdistyksen sivuja voisi käyttää enemmän asukkaiden informoimiseen esim. tietöistä Vanhan Porvoon alueella. (N2)
- internet-sivuille interaktiivinen keskustelupalsta, jossa ihmiset voisivat ottaa osaa keskusteluihin ja kommentoida. (N4)
- kaupunginvaltuustoon tulisi saada joku Vanhan Porvoon asukas, jotta asiat menisivät läpi kaupunginvaltuustossa. (N5,N4)
- asukasyhdistykseen tarvitaan enemmän jäseniä, jotta suurempi kannatusjoukko olisi alueen kehitystoiveiden takana. (N4)
- Vanhan Porvoon asukasyhdistykseen (hallitukseen) tarvittaisiin lisää nuoria ja uusia jäseniä tuomaan uusia ideoita ja ajatuksia. (N5,N1, N6)
- asioiden lobbausta tarvitaan. (N5)
- lainoja korkohelpotuksin tulevaisuudessakin. (N5)
- rakennus suojelun lisääntyminen. (N6)

- asukkaiden keskuuteen enemmän tapahtumia, puistoihin jotain esityksiä, muun muassa musiikkia. (N1)
- Avanti! konsertteja voisi tuoda enemmän Vanhaan Porvooseen, muun muassa ulkoilmakonsertti Raatihuoneen torille. (N2)
- avoimet portit kaltaisia tapahtumia lisää (N4)
- tapahtumia, joissa oppisi tuntemaan toisensa ja naapurinsa lisää, koska moni alueelle muuttanut on ulkopaikekuntalainen. Tällaisten tapahtumien järjestäminen on tärkeää, jotta pystytään rakentamaan oman asuinalueen sosiaalisia verkostoja. (N4)

YLEISEEN VIIHTYVYYTEEN LIITTYVÄT

- kaupunkipuisto toteutettaisiin (Kansallinen kaupunkipuisto projekti) →Tämän projektin avulla parannetaan viihtyisyyttä, mutta myös saataisiin tukea asukkaiden tonteilla ulkorakennusten entistä parempaan kuntoon/pitoon/suojeluun. (N4)
- Vanhassa Porvoossa on liikaa puita. Useimmat niistä ovat karkulaisia ja aivan liian lähellä rakennuksen perustuksia. (N4)
- leikkipuistoja lisää (N2) leikkipuistoissa voisi olla puistotäti toimintaa, joka leikittäisi lapsia ja hänelle voisi jättää lapsen hetkeksi hoitoon. (N1)
- Maarin ja Linnamäen aluetta tulisi hyödyntää ja kehittää, lisäksi aseman seutua voisi kehittää, mutta toisaalta Maarin alue olisi ehdottomasti säilytettävä nykyisen kaltaisena rauhallisena, viheralueena, jossa voi oleskella kesällä. (N2) Linnamäestä voisi esimerkiksi kertoa millainen se on ennen ollut, koska sen merkittävyys on suuri, sen ympärillehän koko Porvoo on syntynyt. (N5)
- Vanhaan Porvooseen tarvittaisiin enemmän ”talkoo meininkiä” eli yhteenkuuluvuuden tunnetta ja tekemistä kaikkien yhteisen hyvän eteen, toistensa auttamista. (N5)

Tutkimuksestani selvisi, että eniten kehittämis- ja elävöittämis ehdotukset koskivat paloturvallisuutta, liikennettä, asukaspalveluita ja yhteisten asukkaille tarkoitettujen tapahtumien järjestä-

mistä. Asukkailla on runsaasti yksittäisiä kehittämis- ja elävöittämissuhteita, jotka ovat luonteeltaan kuitenkin keskenään hyvin samankaltaisia. Sattumalta monet haastateltavat antoivat samankaltaisen äänen kehittämis- ja elävöittämissuhteisiin, joista yhtenä esimerkkinä on, että asukkaille järjestettäviä yhteistapahtumia tulisi olla lisää. Tämä seikka todistaa, että näitä yhteistapahtumia todella kaivattaisiin Vanhaan Porvooseen. Samalla tulin siihen lopputulokseen, että kaikki ne ehdotukset, joista oli tullut asukkaiden keskuudessa samoja ääniä, todella kaipaivat parannusta ja kehittämistä.

4.4 Vanhan Porvoon tulevaisuus

Asukkaita huolestuttaa läpiajoliikenne ja paloturvallisuus, muuten yleisesti ottaen Vanhan Porvoon asukkaat olivat huolettomalla mielellä, koskien Vanhaa Porvoota ja sen tulevaisuutta. Vanhaan Porvooseen ei kuitenkaan haluta holtitonta rakentamista, eikä rakennusten pilaamista. Tämä ei mielestäni kuitenkaan ole nykyisen asemakaavan ja suojelukaavan mukaan edes todennäköinen uhka. N3 kommentoi, että Vanhaan Porvooseen on kaikki sellainen tervetullutta, joka ei tuhoa mitään alueen historiaan ja sen ainutlaatuisen asuinympäristöön liittyvää. N6 toivoo, etteivät kiinteistöjen hinnat enää nousisi Vanhassa Porvoossa. Alueelle muuttavien täytyy olla hyvätulaisia, tonttien ja rakennusten hintatason niin vaatiessa. N5 ei ehdottomasti halua, että liikennettä enää enempää rajoitettaisiin, jolloin vaarana voisi olla Vanhan Porvoon museoituminen ja autoituminen. Osalla asukkaista on siis ristiriitaisia ääniä liikenteen suhteen, toiset haluavat ehdotonta kieltoa ja joku toinen taas ei halua sitä rajoitettavan nykyistä enempää.

Vanhan Porvoon tulevaisuuden suhteen asukkaat olivat optimistisiä, mutta eivät uskoneet viiden vuoden tähtäimellä Vanhassa Porvoossa tapahtuvan kuitenkaan kovin suuria muutoksia. Asukkaiden mielestä kehitysideoiden vieminen eteenpäin vie ajallisesti todella pitkään ja se saa asukkaat turhautumaan. Asioista puhutaan, mutta konkreettisia parannuksia ei juuri tule tai ne toteutuvat vasta todella pitkän ajan kuluttua. Edellisestä hyvänä esimerkkinä on juuri liikennekysymyksen jatkuminen vuodesta toiseen. Sen kaikki haastattelemani haluaisivat välttävän päätökseen sekä, että siihen tehtäisiin jonkinlainen lopullinen päätös. N5 ja N1 kokevat viiden vuoden aikana näkyvimmäksi varmasti erilaisten liikkeiden avaamisen Vanhassa Porvoossa. Haastattelemani N6 uskoi viiden vuoden aikana vanhaa miljöötä kunnioittavan täydennysrakentamisen lisääntyvän alueella.

4.5 Asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksiin liittyviä ajatuksia

Jokainen haastatelluista näki tärkeäksi, että yksittäisiä asukkaita kuullaan omaa asuinaluetta koskevassa kehittämistyössä. Neljä haastattelemaani uskoo **jäsenenä olemisen** keinoon vaikuttamisessa eli tässä tapauksessa asukasyhdistykseen. Asukasyhdistykseen uskotaan edelleen vaikuttamiskanavana ja asukkaiden äänien viemisessä eteenpäin. Kahdella haastattelemistani oli kuitenkin hieman erilainen näkemys asiasta. N2 kertoi, että vakuuttuakseen asukasyhdistyksen toiminnasta positiivisesti, hän haluaisi asukasyhdistyksestä positiivisempaa näkyvyyttä. Ennen kaikkea hän haluaisi tietoa siitä mitä sen hallitus pyrkii tekemään ja mitä asioita he ajavat. Hän kertoi, että toivoisi tietävänsä mihin Vanhaa Porvoota kehittäneisiin seikkoihin asukasyhdistyksellä on ollut osansa. N5 koki asukasyhdistyksen sisällä olevien erimielisyyksien asioista haittaavan yhteisten asioiden eteenpäin viemistä. N1 kommentoi, että asukasyhdistys on hyvä tapa vaikuttaa, mutta pohti, että sen hallituksen jäsenillä sekä jäsenistöllä on omat henkilökohtaiset kiireensä, eikä aikaa ajaa yhteisiä asioita ehkä ole niin paljon kuin pitäisi.

Haastateltavaani kokivat erittäin tärkeäksi, että tulevaisuudessa järjestettäisiin enemmän tilaisuuksia, jossa asukkaat tapaisivat toisiaan. Tämä parantaisi yhteenkuuluvuuden tunnetta ja samalla kehittäisi yhteisten asioiden ajamista. N2: ”*Toisaalta mä en tunne ketään Vanhasta Porvoosta, muuta kuin ne meidän talon asukkaat, et mä en tiedä mitä muut ihmiset aidosti ajattelee...*” Kukaan haastattelemistani asukkaista ei kuitenkaan kysynyt mikä todennäköisyys Vanhan Porvoon kehittämishankkeella VIVA Porvoo-Borgå, olisi äänien kuuluville saamisessa sekä niiden eteenpäin viemisessä. Vain yksi haastateltu, N1, kysyi tuleeko tutkimukseeni saamalla vastauksilla olemaan konkretiaa tulevaisuutta ajatellen. Ehkäpä asukkaiden houkuttelemiseen mukaan hankkeen yhteiskehittelyyn tarvitaan vielä hieman töitä.

Monilla haastateltavilla oli asukkaan vaikuttamismahdollisuuksiin ja asioiden eteenpäin viemiseen kehitysideoita. N5 ja N4 mainitsivat, että Vanhassa Porvoossa tulisi olla oma poliitikko, johon voisi ottaa yhteyttä ja joka voisi statuksensa vuoksi toimia tehokkaana vaikuttamisen välineenä. Tämä toimisi siis **suoran vaikuttamispyrkimyksen** keinona. N4 lisäsi, että olisi hyvä tuntea Porvoon päättäjiä, jolloin heidän päätöksinsä voisi vaikuttaa. N5 mainitsi lisäksi asukkaan vaikuttamiskeinoksi **sisältövaikuttamisen keinon** eli lobbaamisen. N3 näkee mainitsemansa asukasyhdistyksen lisäksi muitakin keinoja saada äänensä kuuluviin: ”*No on sitten tietenkin kaikki aloitteet ja sitte voi aina tehdä jonkun lehtikirjoituksen. Yleisönosasto kirjoitus tulee näh-*

dyksi ja herättää ainakin sinä päivänä keskustelua jos ei muuten.” Nämä edellisetkin keinot kuuluvat sisältövaikuttamisen keinoihin vaikuttaa.

Koska N2 ei ainakaan tällä hetkellä juuri uskonut asukasyhdistykseen kehitysideoiden eteenpäin viejänä ja kehittämisen apuvälineenä hän ideoi, että tulisi perustaa jokin erityinen oma elimensä, joka ratkaisee ja toimeenpanee kehitystarpeita Vanhassa Porvoossa. Tällainen elin voisi toimia vaikkapa kaupungin alaisuudessa: *”Mä en usko henk.kohtaisesti siihen asukasyhdistykseen, mitenkään erityisesti, et niillä on niin kun varmaan just se oma asia mitä ne ajaa, niin kun se liikenne asia. Et ei siinä mitään, mun mielestä asiaa selvittämään pitäis perustaa just jokin elin ja tehdä kysely sitten niin kun tää kysely mitä sä nyt teet, et mitä niin kun asukkaat, et mitä asukkaat niin kun ihan oikeesti haluaa...*” Mielestäni tässäkin kohdassa tulee huomata, että VIVA Porvoo-Borgå jo tavallaan on tällainen elin, johon voisi turvautua. Hankkeessa voisi lisäksi hyödyntää yhteiskehittelyn periaatetta ja saada asukaan ääni kuuluvilla hankkeen muiden toimijoiden keskuudessa.

N1 ja N6 pitivät asukasyhdistyksen lehteä oivallisena äänitorvena sekä vaikuttamisen keinona Vanhan Porvoon asukkaille. N2 kuitenkin esitti kritiikkiä lehden toimivuuteen. Hän ei ensinnäkään ole saanut lehteä, vaikka se kuuluisi tulla kaikille asukkaille ja jos vain Vanhassa Porvoossa asuvat saavat sen, se ei toimi kovin hyvänä äänitorvena Vanhan Porvoon ulkopuolelle. N4 kommentoi esimerkiksi, että tuloksiin pääsemiseen tarvittaisiin Porvoon kaupungin myöntämielisyyttä, joka tällä hetkellä koetaan puutteellisena. Hän lisäsi vielä, että yksinään Vanha Porvoo ei pysty muutoksia tekemään. Myös N2 peräänkuulutti sitä seikkaa, että kaupungin ”tahtotila” asioiden kehittymiseksi pitäisi muuttua positiivisempaan suuntaan. N6 huomautti yhteistyön tärkeydestä asukasyhdistyksen, Vanhan Porvoon säätiön, Porvoon kaupungin, Porvoon museon, museovirastojen ja esimerkiksi jonkun yliopiston välillä ajatellessa esimerkiksi Vanhan Porvoon rakennusasiallisia seikkoja. Hän rohkaisee siis eri toimijoiden väliseen vuoropuheluun.

Asukkaiden äänet tulivat tutkimuksessa moniäänisesti esille, mutta siihen ei kuitenkaan löytynyt tyhjentävää vastausta, miten asukkaat saisi mukaan yhteiskehittelyyn Vanhan Porvoon kehittämishankkeeseen. Erilaisia edellä mainitsemiani vaikuttamisen kanavia, asioiden eteenpäin viemiseksi ja keskustelun sekä vuoropuhelun herättämiseksi löytyi. Lisäksi siihen miten saataisiin asukkaita enemmän ja aktiivisemmin mukaan Vanhan Porvoon kehittämiseen löytyi jonkun verran.

4.6 Vanhan Porvoon alueen kehittämistyöhön liittyviä ajatuksia

Haastatelluista viisi oli sitä mieltä, että asukkaat otetaan yleisesti ottaen huomioon kaupungin kehittämistyössä. Vain yksi haastelluista koki, että asukkaiden näkemyksiä ei tällä hetkellä oteta huomioon kehittämistyössä. Uskon, että tähän vaikuttaa se seikka, ettei hän tiennyt asukasyhdistyksen toiminnasta tämän asian suhteen juuri muuten kuin negatiivisella tavalla. Osa asukkaista kokee osallistuneensa Vanhan Porvoon kehittämiseen aktiivisesti ja osa taas vähemmän aktiivisesti. Haastatelluista asukkaista viisi koki, että oli jollain tavalla, muodollisesti tai epämuodollisesti, osallistunut Vanhan Porvoon kehittämiseen. Periaatteessa kaikki ne, jotka ovat investoineet rahaa, aikaa ja vaivaa oman kiinteistönsä korjaamiseen ovat N5:en mukaan jo tavallaan osallistuneet kehittämistyöhön. Ei pidä ottaa itsestäänselvytenä, että osa suuri osa Vanhan Porvoon puutalokaupunkia kokonaisuudessaan on alueen asukkaiden huolella kunnostamaa ja ylläpitämää, talo talolta. Tätä seikkaa omasta mielestänikin vain harva tulee ajatelleeksi. Kehittämistyöhön osallistuminen vaihteli avoimet portit-tapahtuman järjestämisestä aktiiviseen toimintaan asukasyhdistyksessä ja jopa erilaisten Vanhaa Porvoota koskevien tutkielmien tekoon.

Haastatelluista kaikki kokivat, että halusivat olla jonkinasteisessa kehitystyössä mukana jatkosakin. N2 kertoi, että voisi osallistua samantyyppiseen haastatteluun kuin tutkimukseni kysely, mutta ei kuitenkaan ollut valmis osallistumaan mihinkään, joka veisi kovin paljon omaa aikaa. N5 oli valmis olemaan mukana esimerkiksi sellaisessa toimikunnassa, jokaideoisi Linnamäen alueen kehittämistä. N4 kommentoi omaa kiinnostustaan kehittämistyöhön näin: ”*Kyllä mä olen, mä olen valmis kaikkeen niin kuin partiopoika, bib, niin kun, et kyl mä olen mielelläni mukana monenlaisessa kehitystyössä, et jos mahdollisuuksia, jotain foorumeita löytyy niin ilman muuta.*” N1 mukaan asukkaita saisi aktiivisemmin mukaan asukasyhdistystoimintaan ja sitä myötä kehittämistoimintaan, erilaisten vetonaulojen lisäämisellä, esimerkiksi asukasyhdistyksen kokousten yhteyteen. Tällainen vetovoimatekijä voisi olla vaikkapa informaatio alueen paloturvallisuudesta. N5 ja N1 olivat sitä mieltä, että Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen hallitukseen tarvitaan uusia ja nuoria jäseniä tuomaan uusia ideoita ja näkemyksiä.

Yrittäjien ja asukkaiden välillä ei tällä hetkellä juuri näyttänyt olevan yhteistyötä haastattelemini asukkaiden mukaan. N1 ehdotti, että asukkaat voisivat pitää asukasyhdistyksen tilaisuuksia esimerkiksi Vanhan Porvoon kahviloissa, jolloin asukkaiden ja yrittäjien yhteistyö näin ollen lisääntyisi. Myös N4 mainitsi, että kehittämistyötä kauppiaiden ja asukkaiden välillä voisi olla enemmänkin, erilaisten tapahtumien tuottaminen yhteistyössä ja kahviloiden käyttö asukastilai-

suuksien pitopaikkana onnistuisi. N4 totesi, että asukasyhdistys voisi tehdä enemmän yhteistyötä Vanhan Porvoon Kauppiasyhdistyksen kanssa. N4 kertoi myös, että hän ei tiedä miten paljon asukkaat käyttävät liikkeitä ja millainen suhtautuminen taas liikkeen omistajilla on asukaisiin. Se on hänen mukaansa sellainen asia josta ei juuri puhuta. N3 ja N6 huomioivat, että moni yrittäjä on samalla myös Vanhan Porvoon asukas. N3 huomautti, että Kauppiasyhdistyksen ja asukasyhdistyksen intressit, esimerkiksi liikenteen suhteen, ovat aivan erilaiset. ”*joo joo ja sitten asukasyhdistys taas ei, sitten taas niinkään, usko, että ihmiset tulee shoppailemaan Vanhaan Porvooseen sen takia, että tänne pääsee autolla, vaan ne on ihan muut arvot ja itse asiassa ainakin mun mielestä se autoilu, ja noin runsas autoilu ja läpiajoliikenne, on semmonen tekijä, joka voi karkottaa asiakkaat, jotka oikeesti tulee Vanhaan Porvooseen ihan muitten arvojen kuin moottoriliikenteen sujuvuuden vuoksi.*”

5 Yhteenveto ja johtopäätökset

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää Vanhan Porvoon asukkaiden ääniä: toiveiden, odotuksiin ja ideoiden selvittäminen sekä niiden ymmärtäminen Vanhan Porvoon kehittämisen ja elävöittämisen suhteen. Lisäksi tarkoituksena oli selvittää miten saada useampia Vanhan Porvoon asukkaita houkuteltua mukaan kehittämistyöhön sekä miten saada heidät aktiivisemmin mukaan. Tavoitteena oli tuottaa mielenkiintoista informaatiota asukkaille ja Vanhan Porvoon kehittäjille tulevaisuutta ajatellen. Tavoitteena oli saada asukkaat ja heidän äänensä mukaan Vanhan Porvoon kehittämishankkeeseen VIVA Porvoo-Borgå, jossa moniäänistä yhteiskehittelyn ideaa on vaalittu Vanhan Porvoonkin kehittämisessä.

Vanhan Porvoon asukkaat kertoivat asumisen kaupunginosassa olevan eräänlainen elämäntapa, jossa turistien melkeinpä jatkuvaan läsnäoloon on totuttu. He viihtyvät kaupunginosassaan hyvin ja pitävät sen ainutlaatuisesta tunnelmasta. Asukkaista suurin osa kertoi, että asuessaan Vanhassa Porvoossa tuntuu kuin asuisi maalla, vaikka asuukin kaupungin keskustassa. Turistit koetaan elävöittäväksi tekijäksi ja kaikilla haastateltavilla oli varsin positiivinen kuva turisteista. Turistien koetaan jopa tuovan tilannekomian kautta iloa jokapäiväiseen elämään.

Asukkailla oli runsaasti toiveita, odotuksia ja ideoita Vanhan Porvoon kehittämiseen. Osa ajatuksista toistui monessa haastattelussa ja osa oli yksittäisiä kehittämis- ja elävöittämissuhteita. Eniten keskustelua kehittämis- ja elävöittämissuhteissa synnytti paloturvallisuus, liikenne, yhteisten tilaisuuksien tai tapahtumien järjestäminen asukkaille sekä asukaspalveluiden lisääminen alueella.

Paloturvallisuudesta on keskusteltu asukkaiden keskuudessa paljon tuomiokirkon palon jälkeen, ja asukkaiden mukaan paloturvallisuuden kehittämiseen tulisi panostaa nykyistä enemmän. Runsas liikenne historiallisesti arvokkaalla alueella on puhuttanut asukkaita jo vuosikymmenien ajan. Paikallinen asukasyhdistys on ajallisesti pitkään ajanut toiveita liikenteen rajoittamisesta alueella. Liikenteen suhteen ei kuitenkaan ole vielä päästy asukkaita tyydyttävään ratkaisuun. Tutkimuksessani puhutti erityisesti alueen runsas läpiajoliikenne, jonka neljä haastateltavaani tuomitsivat. Runsaasta läpikulkuliikenteestä koettiin aiheutuvan lisäksi melua, häiriötä, epämukavuutta ja vaaraa. Kuitenkin liikenne aiheutti joltain osin ristiriitaisia mielipiteitä, sillä suurin osa haastatelluista oli kuitenkin sitä mieltä, ettei Vanhaa Porvoo voisi koskaan olla täysin autoton, vaikka suurin osa halusi rajoittaa autoilua. Kahden haastatellun mukaan liikennettä ei ole liikaa. Liikenteen hillitsemiseksi asukkaat ehdottivat muun muassa puomeja, ”tako-

rautaisia parkkipaikkoja”, ohikulkutietä, pohjoista siltaa ja poliisin entistä tehokkaampaa nopeusvalvontaa.

Asukkaiden keskuuteen toivottiin enemmän yhteisiä tapahtumia sekä tilaisuuksia, jossa päämääränä olisi ennen kaikkea oppia tuntemaan naapureitaan. Tämä parantaisi alueen sosiaalista toimivuutta ja synnyttäisi entistä enemmän keskustelua ja vuoropuhelua asukkaiden keskuuteen. Puolet haastateltavista kertoi, että asukasyhdistyksen tulisi elvyttää vanhaa perinnettä ja järjestää erilaisia kulttuurimatkoja eri kohteisiin. Puolet haastateltavista oli lisäksi sitä mieltä, että esimerkiksi asukasyhdistyksen tulisi järjestää erilaisia asukkaita houkuttelevia luentoja, jossa asukkaat voisivat hyödyllisen luennon lisäksi tavata toisiaan. Tämä saattaisi houkutella toimintaan myös uusia jäseniä. Tutkimuksessa ilmeni, muun muassa, että puistoissa toivottiin olevan enemmän esityksiä ja myös Avanti! konsertteja toivottiin olevan Vanhassa Porvoossa enemmän.

Asukkaille tarkoitettuja palveluita toivottiin enemmän koko Vanhan Porvoon alueelle. Viiden haastatellun mukaan Vanhassa Porvoossa oli riittävästi palveluita matkailijoille, mutta asukkaat on unohdettu kokonaan. Kaksi alueella pitempään asunutta haastattelua muisteli, miten menneinä vuosikymmeninä aluetta palvelleet erikoisliikkeet ovat vähitellen kadonneet. Kahden haastatellun mukaan Vanhaan Porvooseen tulisi saada sieltä kokonaan puuttuva elintarvikekioski. Viisi haastateltua kokee alueen elävänä jos siellä on erilaista liiketoimintaa. Liiketoiminnan tulisi lisäksi olla laajemmalla alueella kuin vain Joki- ja Välikatu, jossa pääosa alueen liiketoiminnasta nykyään on.

Tärkeä tutkimustulos on mielestäni myös se, että kaikki haastatellut asukkaat ovat kiinnostuneita kehittämään asuinaluettaan edelleen myös tulevaisuudessa. He pitävät erittäin tärkeänä seikkana, että heidät huomioidaan kehittämistyössä. Tuloksista kävi ilmi, että viisi haastatellusta tunsi, että heidät otetaan tällä hetkellä huomioon kehittämistyössä. Tutkimuksen perusteella näyttää siltä, että asukkaita saisi kehittämistyöhön mukaan enemmän ja aktiivisemmin luomalla asukasyhdistyksestä entistä parempaa mielikuvaa erilaisten kanavien kautta. Näitä kanavia voisivat mielestäni olla lehdet ja erilaiset tapahtumat, jossa asukasyhdistyksen toiminnasta kerrottaisiin, että nekin, jotka eivät siihen kuulu tietäisivät siitä ja erityisesti siitä miten asukasyhdistys toimii asukkaiden yhteisen hyvän eteen. Lisäksi asukasyhdistys voisi esittää miten se toimii saadakseen asukkaiden äänet kuuluviin eri tahoilla, kuten esimerkiksi kaupungin elimissä. Tutkimuksessa kävi ilmi, että myös erilaisten tilaisuuksien järjestäminen saattaisi houkutella mukaan uusia jäseniä. Tilaisuudet saattaisivat houkutella myös niitä, jotka eivät muuten ole kiinnostuneita osallistumaan esimerkiksi asukasyhdistyksen vuosikokouksiin. Suuri osa asukkaista

on pettynyt kehittämiseen liittyvien asioiden eteenpäin menemisen hitauteen ja Porvoon kaupungin reagoimattomuuteen.

Suurin osa haastatelluista uskoo edelleen asukasyhdistyksen toimintaan ja siihen vaikuttamisen välineenä. On kuitenkin tärkeää, että asukasyhdistys luo tulevaisuudessa entistä positiivisempaa kuvaa itsestään, sillä osalla asukkaista ei ollut sen toiminnasta juuri positiivista sanottavaa. Muunlaisiksi asukkaan vaikuttamisen keinoiksi mainittiin oman poliitikon löytyminen Vanhasta Porvoosta, lehti- ja yleisönosastokirjoitukset ja lobbaaminen. Lisäksi toivottiin jonkin erillisen elimen perustamista kehittämään Vanhaa Porvoota asukkaan näkemyksistä. Osittain näen Vanhan Porvoon kehittämishankkeen juuri tällaisena elimenä, joka pyrkii kehittämään Vanhaa Porvoota kaikkien toimijoiden näkemyksistä.

Tutkimuksessa kävi ilmi, ettei asukkaiden ja yrittäjien välillä juuri ole yhteistyötä tällä hetkellä. Yhteistyöhön voitaisiin kuitenkin pyrkiä järjestämällä asukasiltoja kahviloissa tai Vanhan Porvoon Kauppiasyhdistyksen ja asukasyhdistyksen välisellä yhteistyöllä. Kauppiaiden tulisi entistä paremmin huomioida asukkaiden tarpeet Vanhassa Porvoossa, jolloin liikkeiden kannattavuus saattaisi lisääntyä, kun ei enää oltaisi niin vahvasti turistien tuoman liikevaihdon varassa. Erityisesti tässä kohtaa huomaa, että Vanhan Porvoon kehittäminen moniäänisesti on tärkeää, sillä kauppiat saavat varmasti hyödyllisiä vinkkejä toiselta kohderyhmältään, asukkailta. Uskon lisäksi, että alueen ravintoloitsijatkin voivat vuoropuhelun kautta saada hyviä vinkkejä asukkailta.

Olisi mielenkiintoista nähdä onko tutkimustuloksillani jotain merkitystä esimerkiksi kauppiaiden ja Vanhan Porvoon Kauppiasyhdistyksen reagointiin asukkaiden tarpeisiin. Jatkotutkimusehdotukseni on asukkaiden toiveiden, ideoiden ja odotusten tutkiminen asukasyhdistyksen internet-sivuille perustettavan kyselylomakkeen avulla. Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen internet-sivuille voisi kehittää vastaavanlaisen kyselyn, jossa asukkaiden osallistumista Vanhan Porvoon kehityskeskusteluun rohkaistaisiin ja jossa olisi mahdollisuus avoimeen keskusteluun. Kysely internet-sivuilla mahdollistaisi myös sellaisten asukkaiden osallistumisen kehittämiseen ja äänten saamisen kuuluviin, jotka eivät kiireiltään tai muusta syystä pääse osallistumaan esimerkiksi asukasyhdistyksen vuosikokoukseen. Tällöin lisättäisiin siis myös asukkaiden aktiivisuutta kehittämistyössä. Asukasyhdistyksen internet-sivuilla voisi lisäksi olla mahdollisuus osallistua keskustelupalstalle. Asukasta puhuttavaan keskusteluun voi anonyyminä esittää myös niitä mielipiteitä, joita ei välttämättä halua esittää avoimissa tilaisuuksissa.

Tutkimukseni aikana minulle heräsi ajatus, että asukasyhdistyksen toiminnasta voisi tehdä tutkimuksen. Ketkä asukasyhdistyksessä saavat äänensä kuuluviin, miten siinä toimitaan ja millaisia kehitysideoita siellä syntyy. Olisi mielenkiintoista tietää syntykö asukasyhdistyksen sisällä moniäänistä yhteiskehittelyä. Tutkimuksella voisi todistaa toisin oman tutkimukseni aikana esiin tulleiden negatiivisten ajatusten todellisuuden. Esimerkiksi sen seikan ajaako asukasyhdistys todella vain pienen osan asukkaiden etuja vai koko yhteisön.

Asukkaat voisi liittää myös internetin osaamisfoorumiin mukaan, vuoropuheluun toisten toimijoiden kanssa. Lisäksi he löytäisivät sivuilta myös paikallista tietoa muun muassa eri palveluista ja putiikeista Vanhassa Porvoossa ja näin ollen saattaisivat ryhtyä käyttämään putiikkeja ja alueen ravintoloita enemmän, jolloin yrittäjät eivät olisi niin pitkälti turistien varassa. Tutkimukseni perusteella voin väittää, että Vanhasta Porvoosta löytyy aktiivisia oman asuinalueensa kehittämistä kiinnostuneita asukkaita, joilla on paljon hyviä ehdotuksia. Lähinnä vaikuttamismahdollisuuksia ja eri kanavia vaikuttamiseen tulisi vahvistaa edelleen. Lisäksi tulee vahvistaa eri toimijoiden yhteistyötä jota jo tässä tutkimuksessa aloitettiin.

Lopuksi toivon vielä, että työn tuloksia käsiteltäisiin VIVA Porvoo-Borgå hankkeen toimijoiden kanssa, jolloin asukkaiden äänet tulisivat vielä paremmin kuuluviin. Lisäksi olisi hyvä esittää tulokset tilaisuudessa, joka olisi avoin kaikille hankkeessa toimiville ja siis myös asukkaille. Kun työn tulokset ovat avoimesti esillä, työn tuloksena syntyneisiin haasteisiin on mahdollisuus tarttua.

Lähteet

Barton. H & Tsourou C. 2000. Healthy urban planning. Biddles Ltd Guilford and Kings Lynn, London

Bäcklund P. Häkli J & Schulman H. (Toim.) 2002. Osalliset ja osaajat kansalaiset kaupungin suunnittelussa. Tammer-Paino Oy. Tampere.

Ekroos A. Majamaa V. 2005. Maankäyttö- ja rakennuslaki. Edita Prima Oy Helsinki.

El Harouny E. Riipinen O-P. Santaholma K. & Tuomi T. 1996. Suomalaisia puukaupunkeja. Rauma. Edita Oy. Helsinki.

Engeström Y. 2004. Ekspansiivinen oppiminen ja yhteiskehittely työssä. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu.

Engeström Y. 1998. Kehittävä työntutkimus; perusteita, tuloksia ja haasteita. Oy Edita Ab. Helsinki.

Eskola J. Suoranta J. 2001. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Gummerus kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Haila A. 2002. Osalliset ja osaajat kansalaiset kaupungin suunnittelussa. Teoksessa: Bäcklund P. Häkli J & Schulman H. Kaupunkisuunnittelu. s. 94–95, 97. Tammer-Paino Oy. Tampere

Hallberg P. Haapanala A. Koljonen R. Ranta H. 2006. Maankäyttö- ja rakennuslaki. Gummerus Kirjapaino Oy 2006.

Heikkinen H.L.T. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin I :Metodin valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Teoksessa Aaltola J & Valli R. (toim.). Toimintatutkimus - enemmän kuin tutkimusta? s. 170–171. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä

Heikkinen H.L.T. Huttunen R. Moilanen P. 1999. Siinä tutkija missä tekijä; Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. WSOY-kirjapainoyksikkö. Juva.

- Hilka S. 15.4.2008. Porvoon valtiopäivät 200 vuotta (1809–2009). Luettavissa:
<http://www.porvoo.fi/index.php?mid=1884>. Luettu 29.4.2008.
- Hirsjärvi S. & Hurme H. 2004. Tutkimushaastattelu; Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino. Helsinki.
- Hirsjärvi S. Remes P. & Sajavaara P. 2005. Tutki ja kirjoita. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.
- Hirsjärvi S. Remes P. & Sajavaara P. 1997. Tutki ja kirjoita. Tammer-Paino Oy. Tampere.
- Horelli L. 2003. Lapsi ja kasvu ympäristö; puheenvuoroja ja kirjavinkkejä. Teoksessa Sassi P & Tarkkonen T. (toim.) Lapset ympäristön valloittajina. s 7. Cosmoprint.
- Ilvonen A. 2006. Miten vaikutan? Kansalaistoimijan vaikuttamisopas. Opintotoiminnan keskusliitto ry. Paino Dark Oy. Vantaa.
- Jaakkola M. 13.3.2008. Viehättävä Vanha Porvoo. Luettavissa:
http://matkailu.porvoo.fi/fi/vanha_porvoo. Luettu 31.3.2008.
- Jauhiainen J.S. & Niemenmaa V. 2006. Alueellinen suunnittelu. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.
- Kantola T. 29.3.2007. Oppimisverkostohankkeen kuulumisia. Luettavissa:
http://www.matkailuntietotori.fi/files/1106_OVEn_materiaalit_matkailuparlamentti_29.3.2007.pdf. Luettu 20.5.2008.
- Kantola, T., Kalliokoski, S., Lassila, S. & Äyväri, A.. 2006. Virtuaalinen tietotori yhteiskehittelyn prosessina. Teoksessa: Alasoini, T., Korhonen, S.-M., Lahtonen, M., Ramstad, E., Rouhiainen, N. & Suominen, K. (toim.) 2006. Tuntosarvia ja tulkkeja. Oppimisverkostot työelämän kehittämistoiminnan uutena muotona. Tykes-ohjelman raportteja nro 50.
- Kärki P. (päivitetty) 22.9.2006. Suomalainen historiallinen kaupunki. Luettavissa:
http://www.bygggnadsarv.fi/rakennusperintomme/artikkelit/fi_FI/suomhistkaupunki/.
Luettu 28.4.2008. ok

Laakso S & Loikkanen H.A. 2004. Kaupunkitalous; Johdatus kaupungistumiseen, kaupunkien maankäyttöön sekä yritysten ja kotitalouksien sijoittumiseen. Tammer-Paino. Tampere.

Laine R. 1999. Hyvä ympäristö-yhteinen etu; Opas maankäyttö- ja rakennuslain soveltamiseen. Suomen kuntaliitto. 1 painos. Kuntaliiton painatuskeskus Helsinki.

Launos A. No:41. 2/2006. Vanhan Porvoon asukasyhdistys 30 vuotta Föreningen invånarna I Gamla Borgå 30 år. s.8 Lehdessä: Wanha Porvoo Gamla Borgå.

Lehtipuu M. 1996. Lonely planet travel survival kit; Finland. Toinen painos. SNP Printing Pte Ltd. Singapore.

Liikanen H-L (toim). 2001. Hyvän asumisen ja elämisen elementit. Edita Oyj

Louhenjoki-Schulman P-L & Hedenström K. 2003. Suomen kulttuurinähtävyydet. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu.

Moilanen Raisa-Liisa. 1998. Suomen matkailumaantieto. Porvoon Offsetpaino oy.

Museovirasto & Ympäristöministeriö. 20.3.2008. Porvoon tuomiokirkko paloi. Luettavissa: http://www.rakennusperinto.fi/News_Porvoo/fi_FI/Porvoontuomiok/. Luettu 26.5.2008.

Oikeusministeriö. (a) 4.9.2007. Kansalaisvaikuttaminen. Luettavissa: <http://www.kansanvalta.fi/Etusivu/Kansalaisvaikuttaminen>. Luettu 13.4.2007.

Oikeusministeriö.(b) 4.9.2007. Järjestäytyminen ryhmäksi. Luettavissa: <http://www.kansanvalta.fi/Etusivu/Kansalaisvaikuttaminen/Jarjestaytyminenryhmaksi>. Luettu 13.4.2007.

Paakkala M & Paakkala S. 2004. Käsien tehty Porvoo matkaopas vanhaan kaupunkiin. Edita Prima Oy. Helsinki.

Porvoon kaupunki. 2008. Empire kaupunki-keisarin kaupunki. Luettavissa: http://matkailu.porvoo.fi/fi/tarinoita_porvoosta/empirekaupunki_-_keisarin_kaupunki. Luettu 29.4.2008.ok

Putkonen L. 1993. Rakennettu kulttuuriympäristö; Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 16. Karttakeskus Helsinki.

Ruonakoski A. 2004. Sujuvampi arki ikääntyville: Yhdyskuntien suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito väestön ikääntyessä. Suomen Kuntaliitto. Multiprint Oy. Helsinki.

Salokorpi Sinikka. 1997. Matkailijan Suomi; Tuhat parasta nähtävyyttä. Valitut Palat. Printed in Belgium.

Sassi P & Tarkkonen T. (Toim) Lapsi ja kasvu ympäristö: Puheenvuoroja ja kirjavinkkejä.

Sorvali Aija. (a) 18.2.2008. Yleistietoa Porvoosta. Luettavissa:
<http://www.porvoo.fi/index.php?mid=335>. Luettu 31.3.2008.

Sorvali Aija. (b) 19.2.2004. Porvoon Historiaa. Luettavissa:
<http://www.porvoo.fi/index.php?mid=56>. Luettu 8.4.2007.

Staffans Aija. 2004. Vaikuttavat asukkaat; Vuorovaikutus ja paikallinen tieto kaupunkisuunnittelun haasteena. Väitöskirja. Teknillinen korkeakoulu. Yliopistopaino Helsinki.

Strandell A. 2005. Asukasbarometri 2004: Asukaskysely suomalaisista asuin ympäristöistä. Ympäristöministeriö. Sinari Oy. Vantaa 2005.

Syrjäläinen E, Eronen A & Värri V-M. (Toim.) 2007. Avauksia laadullisen tutkimuksen analyysiin. Tampereen yliopistopaino Oy-Juves Print. Tampere.

Trost J. 1993. Kvalitativa intervjuer. Studentlitteratur. Lund. Printed in Sweden.

Tuomi T. 1995. Piirteitä arkkitehtuurista. Teoksessa: El Harouny E, Riipinen O-P, Santaholma K, Tuomi T. Suomalaisia puukaupunkeja; hoito, kaavoitus ja suojele. Ympäristöministeriö. Painatuskeskus. Helsinki.

Vanhan Porvoon Asukasyhdistys. 2008. Säännöt. Luettavissa:
<http://vanhaporvoo.org/Suomi/saannot.htm>. Luettu 29.4.2008.

Vilka H. 2006. Tutki ja havainnoi. Gummerus Kirjapaino Oy. Vaajakoski.

VIVA Porvoo-Borgå palaveri 26.9.2006. Kantola T. 26.10.2006. Vanhan Porvoon kehittämissanke. Luettavissa:

http://www.matkailuntietotori.fi/files/830_Vanha_Porvoo_kuvaus_26.10.2006.pdf. Luettu 29.5.2008.

Wanha Porvoo Gamla Borgå. No 41. 2/2006.

Wanha Porvoo Gamla Borgå. No 43. 2/2007.

Wiik M. 2005. Asukasryhmät ja elinympäristö selvitys väestöryhmistä ja asukatarpeista. Ympäristöministeriö. Edita Prima Oy. Helsinki.

Teemahaastattelurunko

HAASTATELTAVAN TAUSTATIEDOT JA ASUMINEN

- Missä päin Vanhaa Porvoota asut ja kauanko olet asunut Vanhassa Porvoossa?
- Miten asut? Omistusasunto/vuokra?
- Asutko yksin/kaksin/perheen kanssa?
- Mitkä seikat vaikuttivat siihen, että halusit asua Vanhassa Porvoossa? Miten päädyit asumaan Vanhaan Porvooseen?
- Viihdytkö Vanhassa Porvoossa ja haluatko asua täällä tulevaisuudessa?
- Jos asukas on työssä käyvä, käykö hän töissä Porvoossa vai Porvoon ulkopuolella?
- Mikä mielestäsi on Vanha Porvoo alueena? (Esim. Kuuluuko siihen muun muassa Empire kaupungin osa...)
- Kuulutko asukasyhdistykseen?
- (Jos asukas kuuluu asukasyhdistykseen) Millainen rooli sinulla on asukasyhdistystoiminnassa?
- Millaiseksi koet asukasyhdistyksen mahdollisuutena vaikuttaa (asukkaana) Vanhan Porvoon kehittämistyössä? Saadaanko asukasyhdistystoiminnalla mielestäsi muutoksia aikaan Vanhassa Porvoossa?
- Mikä on suhtautumisesi Vanhan Porvoon liikenteeseen? Entäpä mikä on suhtautumisesi matkailijoihin?

KEHITTÄMISEHDOTUKSIA VANHASSA PORVOOSSA

- Kuvitellaan, että viisi vuotta on kulunut ja Vanha Porvoo olisi muuttunut siihen suuntaan, joka omilla ajatuksissasi tuntuu hyvältä, niin kerro millainen se olisi
- Kun Vanha Porvoo on muuttunut edellä mainitusti, niin kerro miten matka on kuljettu, miten kyseisiin tuloksiin on päästy ja mitä on tehty
- Mitkä ovat odotuksesi, ideasi ja toiveesi Vanhan Porvoon kehittämiseen?
- VIVA Porvoo-Borgå hankkeessa Vanhaa Porvoota halutaan kehittää ja elävöittää. Mitkä seikat mielestäsi vaikuttavat siihen, että Vanha Porvoo koettaisiin elävämmäksi paikaksi ympäri vuoden?
- Mitä seikkoja pidät sellaisina, joita et toivoisi toteutuvan tai tehtävän Vanhassa Porvoossa?
- Huolestuttavatko jotkin seikat erityisesti mieltäsi koskien Vanhaa Porvoota ja/tai sen kehittämistä asukkaan näkökulmasta?

ASUKKAIDEN ÄÄNET KEHITTÄMISTYÖSSÄ JA OMA OSALLISTUMINEN KEHITTÄMISEEN

- Oletko osallistunut Vanhan Porvoon kehittämiseen? Voitko kertoa millaiseen kehitystyöhön olet osallistunut ja millainen rooli sinulla siinä oli?
- Miten näet, että asukkaat tällä hetkellä otetaan huomioon Vanhan Porvoon kehittämistoiminnassa? Millaisena näet asukasyhdistystoiminnan tässä kohdassa? Entä miten näet muut tavat?
- Mikä merkitys mielestäsi on sillä, että asukkaat otetaan mukaan, asukkaiden toiveita ja ääniä kuunnellaan?
- Millaisessa kehittämistyössä haluaisit jatkossa olla mukana?
- Näetkö kehittämistyössä joitain esteitä?
- Millaisena näet asukkaiden ja yrittäjien yhteistyön, jos ajatellaan Vanhan Porvoon kehittämistä?
- Oletko kiinnostunut osallistumaan yhteiseen keskustelutilaisuuteen, jossa olisi mukana mahdollisuuksien mukaan Vanhan Porvoo asukasyhdistyksen jäseniä, Vanhan Porvoon asukkaita sekä VIVA- hankkeen toimijoita?

Anna-Leena Mäki
Linnankoskenkatu 29B4
06100 PORVOO
GSM: 044 0888 786
anna-leena.maki@myy.helia.fi

SAATEKIRJE

5.11.2007

Hei!

VIVA Porvoo-Borgå -hanke sai alkunsa yksittäisten yrittäjien aloitteesta ja HAAGA-HELIAN Oppimisverkoston koordinoimana. Tällä hetkellä kehittämistyötä tehdään yhteistyössä Vanhan Porvoon Kauppaisyhdistyksen, Porvoon Kaupungin ja Vanhan Porvoon asukasyhdistyksen kanssa. Yhteistyö asukasyhdistyksen kanssa on tällä hetkellä vasta orastavaa, ja tavoitteena on mahdollistaa asukkaiden mukaantulo hankkeeseen ja heidän äänensä kuuluminen hankkeessa. Tässä tavoitteessa opinnäytetyölläni on keskeinen rooli.

Opinnäytetyössäni tarkoituksena on Vanhan Porvoon asukkaiden toiveiden, odotusten ja ideoiden selvittäminen ja niiden ymmärtäminen Vanhan Porvoon kehitystyötä ja elävöittämistä ajatellen.

Yrittäjien ajatuksia Vanhan Porvoon kehittämishanketta ajatellen on haastatteluun jo selvitetty, mutta myös asukkaiden näkemykset ovat oleellisen tärkeitä Vanhan Porvoon kehittämistä ajatellen. Paikallisten asukkaiden näkökulma kehittämiseen ja sen esille tuominen on keskeistä omassa opinnäytetyössäni. Olennaista olisi, että Vanhan Porvoon kehittäminen tapahtuisi eri toimijoiden ääniä ja näkökulmia huomioiden.

Opinnäytetyöni on Matkailualan Oppimisverkoston (OVE) toimeksianto liittyen Vanhan Porvoon kehittämishankkeeseen eli kirjeen alussa mainitsemani VIVA Porvoo – Borgå -hankkeeseen. Hanke lähti käyntiin syksyllä 2006 osana Oppimisverkoston toimintaa. Matkailualan Oppimisverkosto Itä Uudellamaalla (OVE) sai alkunsa syksyllä 2004. Hankkeessa pyritään sellaiseen tutkimus- ja kehittämistoimintaan, joka palvelee Itä-Uudenmaan alueen ja sen matkailuliiketoiminnan kehittämistä pitkäjänteisesti. Hanke on synnyttänyt muun muassa virtuaalisen matkailun Tietotorin (www.matkailuntietotori.fi). Myös kansainvälinen aluekehittämisen konferenssi ”Insightful Encounters – Regional Development and Practice-Based Learning...” 5.-7.3.2008 sijoittuu fyysisesti Vanhaan Porvooseen (www.encounters08.org) tuoden workshop-työskentelyä, kävijöitä ja yöpyjiä Vanhaan Porvooseen.

Haluan jo tässä vaiheessa kiittää, että saan haastatella Teitä.

Ystävällisin terveisin

Anna-Leena Mäki
Opiskelija
HAAGA-HELIA, Porvoo